

Slovenski Informativni list v Australiji.
Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth, Brisbane, Hobart.
Vol. IV. No. 12. DECEMBER, 1955

Organ of the Slovene
Community in Australia
"THOUGHTS"

Registered at the G.P.O. Sydney for
transmission by post as a periodical.

66 Gordon St., Paddington, Sydney

In mir ljudem na zemlji

SLOVENSKI BOŽIČ

Toplo mi je pri srcu nocoj. Vesel sem in stopil bi do vseh, znanih in nezanih, srečnih in nesrečnih, in bi jim voščil miren in blagoslovljen BOŽIČ.

Poznaš, prijatelj, naš slovenski božič? Da, bi mi dejal, in oči bi ti segle nekam daleč. Kot bi iskale lep mladosten spomin. Zamaknil bi se in se povrnil v preteklost, lepo in brezskrbno. Tiho bi prisedel za javorjevo mizo med

svoje znance in dobre ljudi, ki bi te nasmejanega srca sprejeli. Dvignil bi oči v bogkov kot, kjer se je danes umaknil križ preprostemu hlevčku; pravemu slovenske-

mu hlevčku, narejenemu iz lesenih palic in smrekove skorje.

Po zelenem mahu stoje pastirji slovenskih obrazov in odkritosrčnih oči. Pastirji so kot živi,

vsaj meni se tako zdi. Neroden oči drži v rokah ovčko, prignano nekje od borinjskih hribov ali Jalovca; pravi hribovec je, da se še odkriti prav ne ve. Pa vendar je stopil pred Dete, ki se mehko smeji, kot se more le otrok, ko sprejema iz žuljevih rok dar vdanega srca.

Nad hlevčkom, v katerem brli drobna svečka, plava angel MIRU. Ne miru, ki so ga polna usta velikih in zakotnih politikov; ne miru, ki danes pomeni oznanjevanje najhujšega suženjstva, ker je svet popačil besedo in človeška srca.

Angelov pozdrav je ves drugačen: MIR LJUDEM NA ZEMLJI. Na vsej zemlji, od severnega do južnega tečaja, od juga do zadnjega ravnika, od bajtarskega doma do gradov in nebotičnikov.

Poznaš MIR, ki je bil nekdaj doma v slovenski vasi, ko na svetu še ni bilo atomskega miru? Tisti čudoviti mir je nosil s seboj slovenski človek od srca do srca, od soseda do soseda.

Pa je stopil na mesto svetonočnega angela miru — angel sovraštva. Tujo učenost je prinesel s seboj in jo hotel vcepiti slovenskim ljudem. Vendar ga naš človek, zakopan v svojo zemljo in s pogledom proti nebu, ni hotel sprejeti. Še plava nad jaslicami v naših domovih božični angel z večnolepim oznanilom:

„SLAVA BOGU IN MIR LJUDEM NA ZEMLJI!”

Rad bi bil sam to noč s svojim svetim večerom. S tistim, di diši po kadilu in je požegnan že stotletja z rokami mojih dedov. Sam bi bil rad z DETETOM pod slamatnatim krovom v tistem bogkove kotu in kramljal bi s pastirji v širokih klobukih in škornjih. S tistimi pastirji, ki so tako podobni mojim ljudem. Potem vem, da bi razumel božič, slovenski božič.

Tudi Tebi, moj brat in moja sestra, kjerkoli sta po svetu, želim tak božič. Tebi, ki moraš živeti daleč od domače grude, a imaš srce, ki se od nje ločiti ne more, da, tebi še prav posebno: ŽEGNAN BOŽIČ!—Marjan Jakopič.

TISTE DNI JE IZSLO POVELJE OD CESARJA AVGUSTA, DA NAJ SE POPIŠE VES SVET. TO PRVO POPISOVANJE SE JE VRŠILO, KO JE BIL KVIRINIJ CESARSKI NAMESTNIK V SIRIJI. IN HODILI SO SE VSI POPISOVAT, VSAK V SVOJE MESTO. ŠEL JE TOREJ TUDI JOŽEF IZ GALILEJE, IZ MESTA NAZARETA, V JUDEJO, V DAVIDOVO MESTO, KI SE IMENUJE BETLEHEM — BIL JE NAMREČ IZ HIŠE IN RODOVINE DAVIDOVE — DA BI SE POPISAL Z MARIJO, SVOJO ZAROČENO ŽENO, KI JE BILA NOSEČA. KO STA BILA TAM, SE JE DOPOLNIL ČAS PORODA. IN RODILA JE SINA PRVOROJENCA, GA POVILA V PLENICE IN POLOŽILA V JASLI, KER ZANJA NI BILO PROSTORA V PRENOČIŠČU. V PRAV TISTEM KRAJU PA SO PASTIRJI PRENOČEVALI POD MILIM NEBOM IN BILI NA NOČNIH STRAŽAH PRI SVOJI ČREDI. IN GLEJ, ANGEL GOSPODOV JE PRISTOPILO K NJIM IN SVETLOBA GOSPODOVA JIH JE OBSVETILA, IN SILNO SO SE PRESTRAŠILI. ANGEL JIM JE REKEL: „NE BOJTE SE; ZAKAJ, GLEJTE, OZNAJAM VAM VELIKO VESELJE, KI BO ZA VSE LJUDSTVO: ROJEN VAM JE DANES V MESTU DAVIDOVEM ZVELIČAR, KI JE KRISTUS GOSPOD. IN TO VAM BO ZNAMENJE: NAŠLI BOSTE DETE, V PLENICE POVITO IN V JASLI POLOŽENO”. IN V HIPU JE BILA PRI ANGELU MNOŽICA NEBEŠKE VOJSKE, KI SO BOGA HVALILI IN GOVORILI: „SLAVA BOGU NA VIŠAVAH IN NA ZEMLJI MIR LJUDEM, KI SO BOGU PO VOLJI”—Sv. Luka 2, 1-14.

Angelčki stopajo

Vsa razsvetljena je
rajska zavesa,
angelčki stopajo
skozi nebesa.

Jezuščka spremljajo,
pesmi pojo,
v drobnih ročicah
lučke neso.

V Betlehem plavajo
angelčki zlati,
Jezuščka vodijo
v hlevček na trati.

Jezuščka vodijo,
mir mu žele,
v jaslice borne
Ga polože.

Romajmo v Betlehem
s srcecem vnetim
in pridružimo se
angelčkom svetim:

Tam poklonimo se
Jezuščku vsi,
da blagoslov nam
svoj podeli!

K.

SVETA NOČ, BLAŽENA NOČ

Božič je blizu. Že se nas polasča ona vsako leto na novo občutena mrzličnost. Veliko čiščenja in nakupovanja je na dnevnem redu. Božič se bliža z istimi zahtevami in razburjenjem kot vsako leto, naj bo lani ali predlanskim, ali pa pred petnajstimi leti. Le nekaj letos manjka, tudi lani in predlanskim je manjkalo, bilo pa je pred petnajstimi leti. One svečane snežne beline ni, ki nam je bila vedno nerazdružljiva s pojmom Božiča. Vendar v svojem domu napravimo vse, kar je v naši moči, da bi bil naš Božič lep družinski praznik, tako lep kot si ga je pač mogoče misliti pod vročim južnim soncem. Jaslice, drevesce in potice, na znotraj pa toplo srce, da v njem zagori živ spomin na Odręšnikovo rojstvo.

Na sam sveti večer, ob razsvetljenem drevescu in slovenskih jaslicah, je lahko pozabiti, da smo na spodnji polovici zemeljske oble, da so letni časi drugačni, da so nad nami druge zvezde is mesec drugače potuje po nebu. Gledam ob jaslicah od razburjenja zardele otroške obraze in žareče oči. Iz njih mi sije vsa resnična slika Božiča. Otroška srca ne poznajo belega Božiča razen iz pripovedovanja, pa so brez njega popolnoma srečna. Tudi zame je dobro tako, vendar si na tihem želim, da bi še kdaj doživela Božič kot je bil nekoč v mojih otroških letih...

Prišel je torej sveti večer. Obupno je vroče, toda kdo bi mislil na vročino, ko je toliko raznovrstnih opravkov, da še jesti nimamo časa. Bratec in sestra mi ne dasta miru, vlečeta me vsak na svojo stran. V katerem kotu naj najde prostor drevesce? Toča naj vprašanj se vsipa name, kako naj se postavi in okraši. S prva odgovarjam na vsako vprašanje posebej, potem samo še na vsako deseto. Končno drevesce stoji, na vrsto pridejo jaslice. Za lego hlevčka se kmalu domenimo, urednim jim hribček in dolinice, potem ju pustim, da sama nadaljujeta delo. Naslonim se s hrbtom na steno in opazujem, kako se ženeta in žarita. Prav kakor sem se gnala sama in žarela... nekoč...

V duhu preletim ogromno daljavo prostora in časa, zagledam samo sebe kot majhno deklico. V kotu velike zakurjene sobe stoji v svetli belini že lepo okrašeno božično drevesce in pod njim skrbno sestavljene jaslice. Moje drobne ročice so prenehale s prestavljanjem pastirčkov in ovčk, vse je v najlepšem redu. Moji božični opravki so srečno končani. Preostaja mi samo se, da splezam očku na kolena in poslušam zgodbo o Ježuščku, ki se je nocoj spustil na zemljo in šel na obiske k ljudem, pa o angelcih, ki ga spremljajo obloženi z darovi. Z vso vero poslušam, zraven pa opazujem snežinke, ki padaja izpod seba, poplešejo malo pred oknom, potem se spustijo na tla.

„Ali ne bo zeblo Ježuščka, očka, ko je toliko mrzlih snežink?“

„Ježuščka ne zebe nikoli, ne morejo mu blizu snežinke. Zeblo bi ga samo, če bi na ledena srca naletel. Pa nocoj so topla vsa srca, ni se mu bati mraza.“

Tako odgovarja dobri očka in jaz mu verjamem. Resnično! Kdo bi bil tako pust, da bi ne odprl toplega srca Detetu, ki zgolj radost in srečo prinaša?

Zamislila sem se v svojo in očkovo vero, da še opazila nisem, kdaj se je naredil mrak in je nebo zalesketalo v lučkah, na pokrajino pa posvetil mesec. Ko sem se zavedela bajnih lepot svetega večera v naravi, sem se zagledala skozi okno in v srcu ni bilo sence. Zdrnil me je šele glas zvona, ki je pripravil čez plan kot božja misel odzgoraj...

Tako je bilo takrat, nocoj samo sanjarim o tistih časih. Kakor me je takrat zdrnil božični zvon, me nocoj zdramita bratec in sestra, ki zahtevata mojo budno pozornost. Ovčki se je odlomila nožica, naj pomagam, da se varno zlepi. Roke otrok ne dosežejo do vrha drevesca, pa tam gori očividno ni dosti obeskov, naj se vzpnem in dodenem. Pa še to in še ono. Končno sestra pomete sobo in bratec odnese nepotrebno navlako. Šele zdaj smo končali in je vse pripravljeno za pravo božično slovesnost.

Pa kaj — v Avstraliji smo — večer le počasi prihaja, dan se noče zmračiti. Mene ne moti, imam še raznega dela, bratec in sestra se nimata kam dejati. Postajata ob meni in sprašujeta tisoč reči, ko se mi komaj odgovarjati ljubi. Da se ju otršem, jima poiščem drobnih opravkov. Ne lotita se jih resno, zmerom iznova silita vame. Sama postanem nepočakana in vsi trije smo srečni, ko nazadnje le pade večer.

In zdaj je pri nas spet vse kot je bilo nekoč tam daleč za gorami in morji. Ah, da, le zvonov ni, ki bi zapeli božični pozdrav in napovedali uro. Po svoje uganemo čas in zmolimo angelsko čiščenje, potem sežemo po kadilu. Srebrno zvončkanje se razlega po hiši, zavije na vrt in vsenaokoli, potem se vrne k jaslicam in drevescu, vonj po kadilu nas prevzame do mozga. Sama od sebe nam privre iz grl večnolepa, nikoli pozabljena: Sveta noč, blažena noč...

In jo doživljamo spet iznova tako lepo in veličastno, kot je bila ona prva, čeprav je vsa drugačna na zunaj. Če je srce naše resnično božično, ni treba zunanjih okoliščin, ni treba severne polute in snega in mraza, da odmeva angelsko petje z enaknim občutjem kot je odmevalo nad Betlehemom pred dva tisoč leti: Slava Bogu na višavah in za zemlji mir ljudem, ki so Bogu po volji."

—Aleksandra Vadnjal.

Slovenske „Snowy Mountains“.

IZ SOLE

(Iz knjige: Ivan Pregelj: Moj svet in moj čas.)

To je bilo v dneh okoli Božiča in kakor vsako leto smo se pripravljali, da bi pisali slovensko šolsko nalogo, ki bi bila času in vremenu primerna.

Času in božičnemu vremenu primerne naloge pa so, recimo:

Pri jaslicah.

O Božiču domov.

Sveti večer.

Božično voščilo.

In mir ljudem na zemlji.

V mrtvi naravi — in še mnogo podobnega.

Taki naslovi so mi kot učitelju šli po mislih, pa se nisem mogel odločiti ne za eno ne za drugo. Tedaj se mi je mimo vse šolske rabe in navade razodelo in sem si dejal:

Mar ti samo na povelje in po naročilu pišeš? Mar ne vzameš peresa šele, ko si nekaj v sebi doživel, dognal in spoznal, da je kot lepo, dobro in resnično doživelo v tebi? Čemu torej hočeš, naj učenec piše in baja iz praznega? Bodi jim pravičen! Daj jim priliko, naj pišejo po tem, kakor bodo kaj doživeli. Uživajo naj sprva te blagoslovljene praznike družinskega miru in tihe domače sreče. Potlej jim reci, naj povedo. Bog ve, če so pravi, še otroški in lepi, lepo bodo pisali.

Tako sem bil domislil in sem dejal:

„Učenci, želim vam vesele božične praznike! Vrnite se srečno v novem letu! Med tem pa premišlujte, kako bi kaj božičnega, recimo gozd ali zapuščeno polje v gozdu, morda polnočnico ali molitev ob jaslicah, tako orisali, kakor da bi hoteli z besedami ustvariti sliko.“

S kratkim zgledom sem jim še pojasnil, kako se z besedami slika.

„Vsebinsko vsak svoji sliki pa najdite sami“, sem še učil in smo se razšli.

Zdaj pa berem naloge svojih učencev, berem, popravljam in vidim, kdo je pravi, kdo živi šoli, staršem in domovini v veselje in prid. Malo, oh, malo je dobrega. Ljubi Bog naj ve, čemu...

Treh izdelkov pa sem vesel. Torej vsaj, hvala Bogu, nisem govoril zastoj: troje podvokrat oči sem odprl za lepoto sveta in živ-

ljenja, troje po dvakrat oči in pa eno nesrečno srce, da se mi je kot prijatelju, ne kot učitelju, razjokalo srce.

Otroci! Ali hočete, da vam te tri naloge preberem? Berem. Poslušajte!

JASLICE (slika). Jaslice, slovenske jaslice, kakor vsako leto, kakor že dolgih deset let sem — žalostne slovenske jaslice: hribček z ovčicami, Betlehem, nato Družina, vlek in osle, pastirji, lovec, romar, pes, kamele, palme in zvezda. Angeli, ki nad hlevčkom „Slava Bogu“ pojo. Jaslice, slovenske jaslice, kakor že bridkih deset let sem, žalostne jaslice...

Jaslice, slovenske jaslice! Le kdaj bo tisti dan prišel, da žalostne ne bodo več, marveč vesele? Tisti dan, ko bomo ob kranjske, štajerske in prekmurske še primorske jaslice postavljati smeli in z njimi družno zapeli Novorojenemu: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!"

BOŽIČNA SLIKA. Tiha, brezdanja, v sivo, mrzlo meglo pokopana ravan. Sneg do kolen. Izgubljene stopinje kar počez in na celo, kdo ve kam? V Betlehem? K ljubezni, ki je v tujini ni? Domov, kjer je mati? V smrt, ker drugam nikjer nobene poti ni več...

Tiha, brezdanja, v sivo in mrzlo meglo pokopana ravan... Izgubljena sled stopinj... Kam? Za Bogom v Betlehem? Za materjo domov? Za obupancem, ki mu zivetni ni mar...

Tiha, brezdanja v sivo meglo pokopana ravan. Kakor grob je zazevala, zagrozila, planila plašeče, kakor volk...

Črn vran se je snel iz sivega... Bil mi je vendar v tolažbo. Mogel sem še verjeti v življenje...

SVETI VEČER (Impresija)...

Prebral sem in rekel: „Dobro, lepo, a vse prepisano! A vsaj prepisano dobro.“

A četrta naloga? Tako kratka? Kako? Berimo:

„Božično jutro. Pesem zvonov. Sonce v mladem snegu. Pod tem snegom en nov grob. V tem grobu moja mati... Mati, mati, mati!“

Pa recite, otroci, ali je mogoče, da bi ob tej zadnji nalogi, o kakal ne bil?

SREBRNI JUBILEJ BARAGOVE ZVEZE

Dne 28. decembra letos bo minilo 25 let, odkar se je v Severni Ameriki ustanovila Baragova Zveza. Samo 27 mož je stopilo skupaj — na povabilo pisalca teh vrstic — pod cerkvijo sv. Štefana v Chicagi, se pomenilo o stvari in Baragova Zveza je stopila v življenje. Te dni bo torej praznovala svoj srebrni jubilej. Podpisani je bil njen prvi tajnik.

Kaj hoče Baragova Zveza?

Poteguje se za to, da bi bil škof Friderik Baraga, slovenski rojak in zelo slaven indijanski misijonar v Severni Ameriki, kdaj proglašen za svetnika katoliške cerkve. To je ves njen namen, pa je velik in lep.

Baragova Zveza je dolgo vrsto let delovala samo med Slovenci, sprva samo v Severni Ameriki. Ni bilo dolgo, ko se je za stvar vnela tudi domovina. Na čelo gibanja je stopil ljubljanski škof dr. Gregirij Rožman. Zanimanje za to plemenito misel je kmalu zajelo vse Slovence po svetu in doma. Ko je naša uboga domovina prišla v komunistično sužnost, je bilo delo za Baragovo poveljevanje doma zatrto. Begunci so pa nesli stvar s seboj v tujino in ustanovili podružnici Baragove Zveze v Rimu in pozneje v Argentini.

Škofija Marquette se je počasi res toliko zganila, da je od Slovencev prevzela Baragovo Zvezo v svojo oskrbo, slovenska, veja je pa postala le odsek, kot sta odseka tudi rimska in argentinska Baragova Zveza. To je zelo važno, zakaj brez sodelovanja, boljše reče: brez voditeljske vloge marquetteške škofije, ki jo je Baraga ustanovil in tam umrl, bi nikakor ne bilo mogoče misliti na uspeh stvari, ki jo je Baragova Zveza pred 25 leti zamislila: BARAGOVA OLTAR!

Pot do oltarja takemu možu kot je bil Baraga, ni lahka. Zakaj ne? Cerkveni zakonik zahteva, da mora

biti v prvi vrsti najdeno, zbrano in skrbno pregledano vse, kar je svetniški kandidat v življenju pisal. In naš Baraga je pisal ogromno. Pisal je najmanj v sedmih jezikih in njegovi spisi so raztreseni po nešteti arhivih v Ameriki in Evropi. Zato doslej še ni moglo priti do kakšnega bližnjega postopka za razglasitev Baragovega svetništva. Prišlo je šele do tega, da je uradno postavljena po cerkveni oblasti „zgodovinska komisija“, ki z velikimi napori zbira in sortira Baragovo pisateljsko delo. Izvedenci pravijo, da to zbiranje še ne bo prav kmalu končano, ker so na sledu še mnogim spisom izpod Baragovega peresa in iščejo poti do njih.

Vendar je 25letno delovanje Baragove Zveze že kronano z lepimi uspehi. Če izvzamemo Baragovega vrstnika, škofa Slomška, doslej še nobenega svetniško živečega Slovence zadeva ni prišla tako daleč kot Baragova. Pred 25 leti se je začelo delo zanj takorekoč iz nič. Ob srebrnem jubileju se lahko reče, da je za stvar postavljen trden fundament. Na tem fundamentu bodo gradila naslednja leta. Bog daj, da bi ob zlatem jubileju bila vsa reč že blizu cilja.

Tudi avstralski Slovenci se moramo z dušo in srcem vključiti v zanimanje in delo za Baragovo poveljevanje. Če zaenkrat ne moremo drugega, bomo vsaj z veseljem brali o napredovanju Baragove zadeve, pa iskreno prosili Boga, da jo pospeši.—P. Bernard.

ST. ALBANS v letu 1955

Najprej naj povem, kje naše mesto leži. St. Albans je bil še nedavno neznan kraj s kakimi 500 ljudmi in se je kot predmestje Melbourn-a kaj slabo počutil. Ostala predmestja ga niso smatrala za sebi enakovrednega. Veljal je za pust kraj nekje na ravnini blizu Sunshine-a, kjer je veter stalni gost. Še leta 1950 ni nič kazalo, da bo kaj iz tega kraja, kajti Avstralcem so bolj všeč z drevjem porasli griči onkraj mesta. A po zaslugi zemljiškega agenta, ki je prišel na idejo, da se je treba specializirati na emigrante, se je zgodilo drugače.

Še v letu 1951 je tod le tu pa tam sameval kak bungalow, kakor so ljudje optimistično nazivali svoje barake. Ti ljudje niso imeli zaenkrat drugega kot dobro voljo, da si postavijo lastno streho. Okoli bungalow so se sprehajale krave in pasočji se konji. Včasih so bile

te živali prava nadlega. V teku preteklega leta si lahko videl stotine novih hiš in druge stotine v gradnji. Ljudi ima mesto že na tisoče. Nove šole postajajo sprti premajhne. O drugih napravah za moderniziranje kraja se ne da reči, da z enako naglico rastejo iz tal. Je tudi pri nas tako kot marsikje drugod po svetu glede javnih naprav kot so ceste, kanalizacija, telefon . . . Če je denar, ni delavec, če so delavci, denarja ni, če je pa oboje, materiala ni.

Bodi kakor že, ljudje so tu in kar naprej prihajajo novi, gradijo hiše in urejujejo vrtove, da bo z božjo pomočjo pri nas v nekaj letih zeleno kot kjerkoli drugje. Avstralski bodo rekli o St. Albansu, da je „lovely“, verjetno bodo pa zamolčali njegovo poglavitno značilnost — da je ta kraj Evropa v malem. Če namreč izvzamemo Francoze, Špance in Skandinavce.

so v St. Albansu zbrane vse evropske narodnosti. Res, prava Evropa v malem! Je pa važna razlika: O splošno znanih evropskih razprtijah tu ni nobenega sledu. Zato je tu življenje prav veselo. Gostiln in barov sicer ni, a kdo bi se jokal za njimi? Ljudje pijejo in pojejo doma. Pesem in harmonika odmevata preko albanske planjave prav pogosto. Tudi slovensko pesem je čuti, morda ne najbolj pogosto, pa gotovo od vseh najlepšo. Slovencev nas je tu 20-30 družin. (Poročilo je precej staro, utegne jih biti danes že več — op. pom. urednika.) Po številu smo med zadnjimi, pa mi se skušamo držati znanega angleškega reka: Last not least. Če se bo le del naših načrtov posrečilo, bomo morda kdaj v tej naselbini igrali prav vidno vlogo. Pa o tem morda drugič. (Kmalu, prosim uredništvo!)

En pomemben dogodek iz tega leta že lahko zapišemo v naše dobro. Cerkvena oblast, ki vneto drži korak s časom in njega potrebami, je čudovito hitro poskrbela za novo župnijo in njeno hišo božjo v naselbini. Tudi ne zamarja svojevrstnega problema nove župnije, ki obstoji v mešani narodnosti faranov. Župnik je v preteklem postu organiziral misijon za vsako narodnost posebej. Tako smo tudi Slovenci prišli na svoj račun. Mislim, da se je p. Rudolf tam v Sydneyju župnikovega vabila ustrašil — dolga pot, čas drag, pridiganje prazni cerkvi, tako si je bržčas mislil. A čast mu,

odzval se je. Sprva ni kaj dobro kazalo, a vsaka naslednja pobožnost je bila bolj obiskana. V nedeljo zjutraj je bilo v cervi že prav vse, kar je slovenskega v St. Albansu. Po dolgem času smo bili spet deležni križevega pota v svojem jeziku in petih litanij. Nekaj naših ljudi se je povsem spontano in brez poprejšnje organizacije oglasilo s slovensko pesmijo, kakor so jim dala srca in grla. In srce je bilo polno, zakaj doživljali smo nekaj edinstvenega — sredi daljne ogromne tujine košček doma! Zato je bilo naše petje zares lepo, Bogu in narodu v čast. Naša lepa udeležba in in iskrena molitev, podprta s pesmijo, je gotovo tako vplivala na župnika, da je javno povedal: Od vseh misijonov je bil slovenski najlepši! Dobro se nam je zdelo, saj smo imeli zavest, da je bilo vse tako kakor treba. Kdaj bo zopet kaj takega pri nas?—Adolf Vadnjak.

Škof Rozman misijonari v Torontu.

Kratke iz leta 1955

— SVETOVNE

AVSTRALIJA se je že večkrat ustavila ob vprašanju, če naj njena javnost kar naprej molči, ko dnevno časopisje prinaša dan za dnem kar najbolj opolzke agridbe iz velikomestnega podzemlja. Vprašanje je na novo vzplamtelo v septembru, ko so se dogajale baje prav nečedne reči v znanem sydneyjskem „King Crossu“. Avstralska zakonodaja sicer pozna paragraf zoper opolzko literaturo, toda velja le za knjige, ne pa za dnevno časopisje. Začeli so poudarjati, da bi moralo tudi časopisje spadati pod postavbo, ki prepoveduje širjenje opolzkega tiska. V državi Queensland se je oglašil „Literature Board“, ki je nekaka poluradna oblast za cenzuriranje nesposobnega tiska. Izjavil je ta odbor, da dnevno časopisje, ki ga najdeš po vseh domovih, objavlja umazanost, ki bi jih noben pripovednik ne upal opisovati v svojih knjigah. Baje je nastalo v državi na temelju izjav tega odbora veliko čiščenje po časopisnih stojnicah. Za Sydney je pa izjavil „The Catholic Weekly“, da je med vsemi svetnimi dnevniki samo „Sydney Morning Herald“ dovolj čeden, da ga more vzeti v roke vsak dostojen človek.

Publisher: Rev. R. PIVKO
66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.
(za cerkvijo St. Francis na Oxford Street)

LORD HOME, predstavnik Anglije v Avstraliji, je v septembru izjavil, da po njegovem prepričanju ne stojimo pred kakšno vojno. Začeli bi jo kvečjemu sovjeti, toda oni dobro vedo, da bi to pomenilo zanje pogin. Toda čeprav se nam vojne ni bati, je vendar treba, da svobodni svet ostane do zob oborožen. Čim boljše bō oborožen, toliko manj se mu je bati vojnega izbruha. K temu pristavlja neki sydneyjski list, da je tako mnenje precej negotovo. Za predatomsko dobo je gotovo velljalo, da je vsako oboroževanje „do zob“ prej ali slej, rajši pa prej, privedlo do vojne. Morda, morda, dostavlja list, je v atomski dobi res drugače s to rečjo. Bomo videli, toda tem resno mislimo na to, da za gotovo odvrnitev vojne ni drugega sredstva kot — Boga imeti na svoji strani.

VICTORIA, ena od avstralskih držav, je izdala za šolstvo v letu 1955 nad 22 milijonov funtov. Seveda samo za tiste šole, ki so pod državno kontrolo. Privatne šole se morajo same vdrževati. Katoličani, ki podpirajo lastne šole, morajo pa poleg tega prispevati tudi davke za javne šole. Izračunali so, da vsak katoliški davko-

(Dalje na str. 6)

Printed by Publicity Press (1938) Pty. Ltd.
71-75 Regent St., Sydney, for the Publisher, Rev. R. Pivko, 66 Gordon Street, Paddington, N.S.W.

Dolinarjev Topsi

Dolinarjev Janez živi na tujem in je osamljen.

Imel je prijatelja Topsija. To je bil majhen kuštrav kuža, zlatodlaki španski ptičar. Imel je dolga kodrasta ušesa in žalosten izraz v obličju. Zaradi tega ga je Janez včasih imenoval „sad face“, dasi je imel zanj še polno drugih imen. Kuža tega imena ni imel rad — njegov obraz je postal še bolj otožen. Ta okolnost je menda še posebej vezala prijateljstvo med obema, zakaj tudi Janez ni bil veseljak. Sicer se je znal pošaliti in tudi smejal se je. Vendar njegov nasmejani obraz ni bil zrcalo duše, zakaj neka bridka plahost se je bila v njej naselila.

Dolinarjevega Topsija danes ni več. Neko jutro ga je vzela smrt na cesti, pod kolesi brzečega avtomobila. To se je zgodilo, ker je Janez ravno zamenjal stanovanje. Psa ni mogel vzeti s seboj takoj, zaupal ga je za nekaj časa znanцу. Topsi je gospodarja pogrešal, pa ga je šel iskat. Namesto gospodarja je našel smrt. Dolinar je prišel mrtvega tovariša pobrati s ceste in ga je pokopal z bližnjem parku. Na njegov grob je vtaknil vršiček geranije.

Dolinar je bil sicer star vojak, vendar so se mu orosile oči, ki je zadnjikrat pogledal v nakaženo oko mrtve živali. Bilo je kot živo in je zrlo naravnost v Dolinarja, zvesto in vdano kot zmerom. V njem je bral plaho vprašanje:

„Saj nisi hud name, moj Janez, kaj? Glej, to se mi je pripetilo, ko sem bil na potu, da tebe najdem . . .?“

Janez ni odgovoril. Kaj je hotel? Samo vlogo, ki jo je čutil v očeh, se skušal neopaženo pogoltniti.

★

Po onem velikem petku pred 13 leti se je Dolinar znašel v širokem svetu sam, brez domovine, brez žene, brez družine. Nihče ga ni čakal, ko se je ob večerih vračal z dela. To je bilo tako, dokler ni našel Topsija. Potem je bilo drugače. Topsi mu je zmerom prihitel naproti in njegova dolga kuštrava ušesa so smešno, a vedro plapolala po zraku kot v pozdrav.

Po tej dobrodošlici se je po navadi za hip nekam izgubil, a se namah spet pojavil pred gospodarjem z veliko kostjo v gobcu, češ: Na! To sem prihranil zate, gotovo si lačen. Dolinar se je namuznil in prijeten topel dah mu je šel skozi dušo ob tej naivni pasji nesebičnosti.

Potem si je Dolinar napravil večerjo in jo podelil s kužetom. Ko sta poverčevala, si je vsak po svoje obrisal usta, nato se je pričel med njima vsakdanji razgovor. Topsi je bil neutrujen in hvaležen poslušalec. Janezu je bilo tudi kaj prav, da si je lahko razbremenil srce pred tem nemim poslušalcem. Ni imel želje po diskusijah in komentarjih. Izgovorjeno, razbremenjeno, to je veljalo zanj.

Dolinar je v teh „pasjih samogovorih“ odkrival intimne misli, obujal spomine, premeleval sedanjost in se drznil dotakniti se varljivih sanj prihodnosti. Topsi

je vse poslušal z vdanostjo in razumevanjem, pa brez kritičnega očesa. Zleknil se je bil pred gospodarjeve noge, stisnil glavo tesno med prednji šapi, oči pa zapčil v Janeza kot v želji, da bi ne zgrešil nobene besede. Včasih se je dvignil in se s tacama vzpel na Janezova kolena, da mu je lahko od blizu pogledal v obraz. Ob veselih storijskih mu je zadovoljno pomigal z repom, ob žalostnih ga je sočutno pobožal z jezikom po roki.

Dolinar je s svojim mirnim globokim basom pripovedoval vse, kar se je v njem zbiralo in zbralo. Rad se je spominjal domovine, pa žene in sinka, ki tam daleč za sedmimi morji tudi živita življenje brez radosti. Žena se peha za vsakdanje življenje, sinko hodi v latinske šole. Morda sedi prav v tisti klopi, kjer je nekoč njegov očka sedel . . .

Očka! O, saj sinko svojega očka niti ne pozna! Bil je še droben čmrlček v plenicih tisto noč, ko je očka prišel domov po zadnje slovo. Tega je torej 13 let. Bila je mokra in neprijetna aprilsko noč. Moral je napraviti pot na skrivnem in v veliki naglici. Žena je dolgo skrbno hranila ogorak njegove cigarete, ki je ostal za njim. To ji je pomagalo do varljivega vtisa, da je mož šele pravkar nekam odšel . . .

Dolinar je delil s Topsijem vsa svoja razmišljanja, pa tudi svojo čumnato. Imela sta vsak svoj kot. Ko sta se spravila k počitku, je Janez še dolgo bdel s knjigo v roki. Pes ga ni motil, zaspal pa ni. Bdel je nad njim iz svojega kota, eno oko mu je bilo vedno odprto in je zrlo na gospodarja. Še ko je bil mrtev, ni zatnil tega očesa . . .

Topsi si je na nepojasnjen način naložil dolžnost, da zjutraj Janeza pravočasno zbudi. Pasja dlaka soloh rada zgodaj vstaja. In je Topsi res že navsezgodaj tihotapil okoli gospodarjeve postelje, stopal tiho kakor po prstih, da bi ne vznemirjal spečega. Skrbno je pazil, kdaj se bo oglasila budilka. Tedaj je pa začel kar s silo vleči odejo raz njega, pihati mu v nos in nemirno cviliti, češ: kaj naj počnem, če se bo mož predolgo obotavljal? Ko je zaspanega Janeza končno spravil na noge, je bil pomirjen kot po dobro opravljenem delu. Potem sta pozajtrkovala in Janez je šel na delo. Topsi ga je spremljal do prvega ogla, potem se je vdano vrnil, da ob vodi in zakopanih kosteh preživi samotni dan.

Dokler je bil Dolinar še sam, je rad ob večerih povratek čim bolj zavlačeval. Nič ga ni vleklo domov. Ko je dobil Topsija, se je začel zavčdati, da tudi njega doma nekdo čaka. Četudi je tisti „nekdo“ bil samo majhen pe bil mu je kakor prijatelj. Nesebičen in vdan do skrajnosti, brez sledu koristo — lovska ali zahrbtnih misli. S svojimi lepimi lastnostmi je Topsi pomagal nositi breme Janezu Dolinarju — enemu od nas. Zato zasluži priznanje.

Danes Topsija ni več. Dolinar je zopet sam, kakor nekdaš se mu ob večernih nič ne mudi domov . . .

Topsijevo zvesto rjavo oko počiva pod rušo. Na grobu je geranijin vršiček pognal korenine in na njem je vzbrstel en sam rdeč cvet. Dolinar se je zagledal v ta cvet in dvojna portost je planila

vanj. Težak je spomin na izgubljenega druga, še težja je misel na okno za sedmimi morji, kjer geranija gotovo prav zdaj bohotno cvete. Tam za tistim cvetjem je drug par vdanih rjavih oči — o, kako dobro jih pomni! In tiste oči se po milijonkrat na dan ozro v tistem hrepenenju preko cvetov ven na cesto, od tam naprej v neko neopredeljeno daljino, v njih je izraz topega pričakovanja. Oči ne opazijo ničesar, v ušesih pa se

spet in spet oglašajo neveseli refren: „... al' njega ni; njega od nikoder ni . . .“

Trnjeva je tvoja pot, uboga žena Dolinarjeva, trnjeva je pot tvojega moža v daljni tujini. Tista pot, ki sta jo oba nastopila na veliki petek pred 13 leti. Veliki petek je bil, to je res, pa kal upanja je v vsakem velikem petku. Sursum corda! — Jernej Hlapec.

Kratke iz leta 1955 — SLOVENSKE

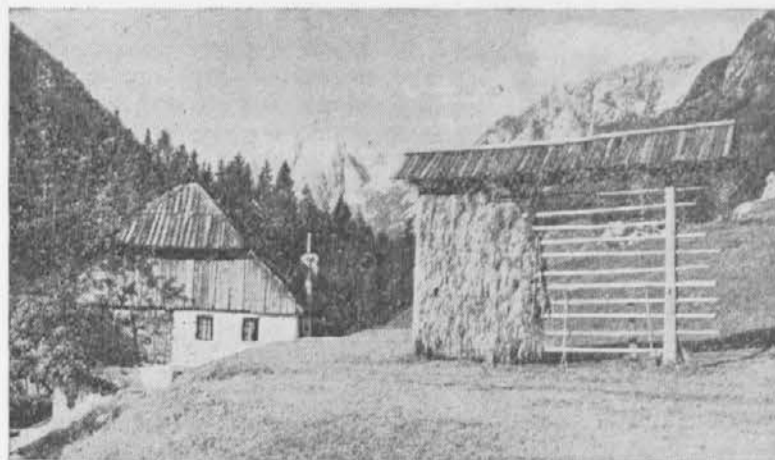
(Dalje s str. 3)

načrti za redukcijo tržaškega prebivalstva in se uveljavljajo tiste napovedi izpred lanskega oktobra, ki so govorile o načrtni likvidaciji najpomembnejše pomorske luke v Srednji Evropi.

O SLOVENSKI CERKVI V TORONTU je napisal v popotnih spominih toplo besedo dr. Alojzij Kuhar. Toronto je nekaka prestolica kanadskih Slovencev. Med tednom jih ne dobiš doma, vse dela, toda v slovenski cerkvi, ki je komaj zrasla iz tal in nosi še vse porodne bolečine, občutiš, da si v naročju slovenske družine. Z veliko ljubeznijo so znesli Slovenci skupaj svoje prihranke in si postavili hram, v katerem molijo v svojem jeziku in s svojo domačo toplino. Kar sončno postane človeku v duši, ko pomisli, kako bo slovenska ljubezen do Marije v bodočih letih ta njen hram izgledala, oplešala in okrasila ne le z okraski, ki

Udeležba je majhna, čeprav ima na primer Cleveland na desetisoče Slovencev. Poučujejo prostovoljci, navadno kakšna bivša slovenska učiteljica, novonaseljenka. Kljub temu, da se nekaj ljudi na vso moč trudi za obstoj teh „šol“, je v Collinwoodu v enem letu padlo število učencev in učenek od 55 na 24 . . .

SLOVENC V ARGENTINI so med vsemi izseljenimi Slovenci najbolj delavni in podjetni. Iz tega leta naj bo o njih omenjeno samo to, da so izdali dvoje silno dragocenih knjig: Kulturna Akcija je poslala v svet že dolgo napovedanega Ivana Preglja: Moj svet in moj čas. Izšla je ta knjiga v treh različnih vezavah. Založba Svobodne Slovenije je pa izdala dr. Ahčinovo Socijologijo, II. knjiga. Prva je izšla že pred leti in zbudila zaradi odlične znanstvene vrednosti pozornost tudi med neslovenskim svetom.

Spomin na rojstni kraj.

jih dobiš za denar, ampak z onimi, ki so odraz lepega družinskega življenja, čistosti in poštenja.

„**SLOVENSKE ŠOLE**“ v Severni Ameriki obstoje, kolikor vemo, na dveh krajih: V Chicagi ena, v Clevelandu dve. Obe clevelandski sta v okrilju slovenskih župnij: prva pri Sv. Vidu, druga pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu. Ni so pa to redne šole, to so samo nekaki sobotni tečaji, kjer se otroci po kakšno uro ali več na teden učijo slovensko brati in pisati.

V SEMENIŠČU V VIDMU (Udine) je nekaj slovenskih bogoslovcev iz Benečije, ki so narodno zavedni in bodo nekoč stebri beneških Slovencev. Zelo zelo težko pa rinejo skozi šole, ker so vsi iz siromašnih hiš. Je pa še mnogo dečkov, zdravih in nadarjenih, širom slovenskih vasi v Benečiji, ki bi radi študirali za duhovnike, pa ni denarja. Ko bi bila kakšna slovenska organizacija, da bi podprla te fante!

(Dalje na strani 7)

OSEBA IN SVOBODA

V natis poslal Frank Novina

Mnogo se je govorilo in se govori ob različnih prilikah o svobodi. Vsak družbeni in filozofski sistem jo hoče reševati v svoji luči, zato je pojmovanje svobode različno.

Ker je svoboda moralna zadeva, je treba najprej razjasniti subjekt, kateremu se pripisuje svoboda kot pravica in šele v tej luči gledati na naše vprašanje.

Če gledamo človeka v njegovem zapletenem življenju, v njegovem hrepenenju, da doseže svoje cilje in da se uveljavlja, zapazimo, da ga ne zadovolji samo gmotno dober položaj, temveč da teži tudi za ideali: v človeku je nekaj višjega kot gola materija. V njem blešči luč razuma in gori plamen volje: razum hoče dognati resnico, volja hrepeni po objektu svojega pozelejnja in jubezni. V tem duhovnem redu obstaja najvišja človekova vrednost in dostojanstvo nasproti drugim bitjem.

Človek misli, hoče, ljubi, hrepeni: v njem — in on sam — je kakor majhen svet, ki dosega sam v sebi že neko celotnost. Značilno je še to, da ima nek poseben značaj, vsakdo svojega. Vsak človek ima nekaj, kar je le njegovo, kar ga razlikuje od drugih, kar je njegovo svojstvo in njegova osebnost.

Ker je človek deležen razuma in volje, ima tudi možnost, da izbira med sredstvi, ki so mu na razpolago, da doseže svoje cilje in ideale. Ko uporablja ta sredstva po lastni izbiri, se človek močneje razvija in uveljavlja.

To malo bitje, tako često razburkano od poželenja, gnano od sovraštva, omoteno od žgočih strasti in od želje po osebni užitek, vendar ohrani vedno, čeprav skrit in pridružen plamenček ideala, ki dokazuje njegov prvotni božanski izvor in priča o silni nujnosti, da doseže svoj transcendentalni onostranski cilj. Tako majhen je človek, če ga primerjamo z drugimi bitji, a vendar tako velik, da more objeti in gospodovati vsemu stvarstvu, spoznati njegove naravne zakone, podvreči si jih v svojo korist, opevati njih lepote in uporabljati njihove sile. Je gospodar, ker vla-

da z razumom in pametjo, ker ima možnost hotenja in izbire, urejanja in razporejanja. A zato je tudi odgovoren za svoja dejanja. Ni torej fizično-mehanični stroj, ki ga lahko drugi vodijo kot lutko.

S človekom je treba zato ravnati po njegovi vrednosti. Ne smemo ga smatrati za številko, za enega iz črede, ampak kot samostojno enoto, svobodno, ki ima svoje dostojanstvo in lastne pravice ter možnosti razvoja po lastnem prevdanku in odločitvi.

Čeprav čuti človek vedno potrebo po svobodi, da se lahko razvija, vendar čuti to potrebo kot nujnejšo, čim večja je njegova izobrazba. Tako tudi narodi: čim večjo zrelost ima kak narod, tem močnejšo potrebo čuti po svobodi.

A to ne pomeni, da se sme svoboda spremeniti v zlorabo in razbrzdanost. Človek z lahkoto pokvari dobrine, ki jih ima na razpolago, ko jih uporablja. Biti svoboden, ne pomeni napraviti vse, kar se hoče. Ker je človek moralno bitje, ima v sebi meje, ki jih postavljajo npravni zakoni; ker je socialno bitje ima izven sebe meje, ki izvirajo iz sožitja in pravic, ki jih imajo soljudje, ker ni sam od sebe, marveč ustvarjen, ima nad seboj meje, ki so mu postavljene po zakonih, danih od Stvarnika.

Te meje ne slabe človekove veličine, temveč jo potrjujejo, ker ga postavljajo na njegovo mesto in mu dovoljujejo urejeno življenje.

Svoboda pa je treba razumeti v polnem obsegu, ko se razpravlja o človeku. Nič ne bi koristilo, če bi ljudje dosegli demokratične politične vlade, priložnosti in sredstva, da se samostojno razvijajo, če bi si človek sam v sebi ne znal ustvariti svobode. To je notranja krepost, ki daje človeku možnosti, da živi v redu, kakor mu ga predpisujeta razum in morala, kot brat med brati, poslušen in spoštljiv do Stvarnika.

Na ta način človek uveljavi sam sebe, se osvobodi vseh vezi in imamožnost doseči svojo osebno dobro in socialno blaginjo.

L.A. v „Jadraniu“.

NOVA ODKRITJA v grobu sv. Petra v Rimu so prihajala na dan v teku tega leta. Kakor znano, so protikatoliški zgodovinarji in bogoslovci razširjali trditve, da sv. Peter sploh ni bil nikoli v Rimu, ali pa vsaj umrl ni tam. Iz tega so napravljali zaključke, da si rim-

ski škof po krivici prisvaja pa-peško čast in pravice. Izkopavanja pod vatikansko baziliko so pa nedvomno dognala, da je sv. Peter bil v resnici pokopan prav tam kot trdi vsa katoliška tradicija. V septembru 1955 je papež Pij XII. sprejel v avdienco 4000 zgodovinarjev, ki so zborovali v Rimu. Nič se ni obotavljalo tolikemu številu znastvenikov zatrditi, da je grob sv. Petra najden. Napovedal jim je celo še več zelo zanimivih in važnih odkritij, ki bodo do konca zamašila usta onim, ki se spričo tako jasnih izkopanih še drznejo drugače govoriti. Nihče od vseh 4000 se ni javil k besedi, da bi ugovarjal. Saj so bili vsi dobro poučeni o odkritjih pod baziliko in morali radi ali neradi priznati, da je stvar taka kot je papež povedal.

(Dalje na strani 7)

Avstralske "SNOWY MOUNTAINS"

V južno-vzhodnem delu Avstralije, nekako sredi pota iz Sydney v Melbourne, leže Avstralske Alpe, ki so najvišje pogorje kontinenta. Slovencem in v splošnem vsem novim Avstralcem je najbolj znan tisti del tega pogorja, ki ima Snowy Mountains. Tam je tudi najvišji vrh vsega pogorja, Mt. Kosciusko. Visok je 7313 čevljev, torej blizu toliko kot slovenski Triglav, ki meri približno 8000 čevljev.

V Snowy Mountains poznajo pravo zimo kot je nam znana od doma. Pet do šest mesecev na leto imajo sneg. Pokrajina je ogromna visoka planota. Ima bogato višinsko rastlinstvo in obilo padavin, ki napajajo rečne struge. Kot taka je kar ustvarjena za proizvodnjo električne sile potom hidro-električnih central.

Med mnogimi rekami, ki izvirajo v tem področju — površina ozemlja prekaša površino Slovenije — sta najvažnejši Murray in Murrumbidgee s svojim pritokom Tumut, ki tečeta proti zapadu. Preden dospeta do morja v južni Avstraliji, tečeta preko stotine milj suhe zemlje, ki je pa drugače prav rodovitna. Obdelovanje je možno samo z namakanjem. Dosegli so že velike uspehe v poljedelstvu in sadjarstvu. Gre pa za to, da bi množino vode v teh rekah povečali in mogli namakati zmerom obširnejše površje te rodovitne zemlje.

Četrta važna reka, Snowy River, izvira pod samim najvišjim vrhom in sprejema vase celo vrsto dotokov. Teče skozi južno Victorijo in se zliva v morje na južno-vzhodni obali. To področje ima brez namakanja dovolj moče, ker padavin ne manjka.

Strokovnjaki so izdelali načrte, kako uporabiti višinske dotoke reke Snowy za dvig vode v onih rekah, ki tečejo proti zapadu, pa nimajo dovolj vode za širokopotezno namakanje ozemlja. To se pravi, reka Snowy naj prepusti svoje dotoke drugim rekam. Ker je ozemlje reke Snowy višje od osta-

lega, je treba pač izpeljati struge dotokov v drugo smer, pa bo stvar opravljena. Ta dela so v teku in ni majhno podjetje. Obenem je pa dana možnost za gradnjo hidro-električnih central, ker je padec obrnjenih rek in potokov dovolj globok.

Načrt, ki je bil po dolgih razpravah končno odobren, predvideva, da bodo del gornjega toka reke Snowy in njenih dotokov napeljali v reko Murray, ostale vode pa v Tumut. Za uresničenje tega načrta bodo zgradili sedem velikih jezov in sedemnajst električnih central. Večina teh bo pod zemljo. Vezalo jih bo 83 tunelov, največji od teh bo nad 30 čevljev v premeru. Položiti bodo morali okoli 330 milj velikih cevi, ki bodo sprejemale vase vodo iz določenih dotokov in jo oddajale določenim rekam.

Ozemlje Snowy Mountains je bilo do najnovejšega časa domala nedostopna divja gorska pokrajina. Deloma je tako še danes. Najprej je torej treba zgraditi ceste, katerih je v načrtu na stotine milj. Kolikor je cest že izpeljanih, so nastale ob njih nove naselbine, ki se bodo sčasoma razvile v važna mesta in mesteca. Delovni ljudje prihajajo od vseh strani Avstralije, pa seveda tudi izza morja — novi Avstralci. Zato slišite v teh naselbinah vse mogoče jezike, med katerimi slovenski morda ni na zadnjem mestu. Za sedaj je najbližja izhodna točka za prodiranje v te kraje mesto Cooma, ki leži nekako sto milj pod avstralskim glavnim mestom Canberra.

Na to ogromno podjetje so obrnjene oči in misli celokupne Avstralije, pa tudi ostali svet je pozoren nanje. Ko bo načrt izveden, bodo pridobili silne množine vode za namakanje dolin ob rekah Murray in Murrumbidgee, v električnih centralah bo pa zbrane za tri milijone KW (kilovatov) gonilne sile.

Vse to pomeni možnost obširnega razvoja v poljedelstvu in industriji.

M. Lajovic.

Kratke iz leta 1955 — SVETOVNE

(Dalje s str. 4)

plačevalce prispeva za javne šole na leto blizu 9 funtov. Skupna vsota bi znašala veliko nad dva milijona in pol funtov. Zato je melbournski pomožni škof javno obtožil državno vladu, da za to vsoto „kaznuje svoje katoličane.“

Verjetno pa taki glasovi ne bodo privedli do tega, da bi tistim, ki ne pošiljajo svojih otrok v javne šole, ne bilo treba plačevati zanje enako kot morajo plačevati ostali državljani. Boj za katoliške šole je videti težak po vsem svetu, toda za katoličane zelo časten.

Vsem sodelavcem, naročnikom in prijateljem pozdrav in voscilo:

Blagoslovljen BOŽIČ in srečno NOVO LETO!

MISLI

Še je čas, da poravnate naročnino za 1955 EN FUNT! HITITE da nas ne prehitijo novo leto!

Dobrim staršem v spomin

Mihael Gornik, Vic.

Pošiljam v natis zelo staro pesem, ki je lepa že sama na sebi, zame pa toliko lepša, ker me tako živo spominja na rajnega očeta in mater. Preden je uredništvo MISLI obljubilo natis, je zahtevalo, da kaj več povem o tej pesmi, češ da bo stvar bolj zanimiva. Tej želji se rad odzovem.

To pesem sem pred mnogimi leti pogosto slišal peti svoje starše, ki sta seveda oba že davno v grobu. Moj rajni oče je bil zelo vnet pevec in tudi jako bogaboječ mož. Verske dolžnosti so mu bile zmerom prve in tako je vzgojil tudi svoje otroke — 18 po številu! Bili smo bolj revni nego premožni. Kruha je rado zmanjkalo, nikoli pa pri hiši ni zmanjkalo pesmi. Prav pogosto smo zapeli kakšno zelo zelo staro slovensko. Oče sam je tudi nas mlade učil peti take pesmi, nismo pa dosti spraševali, odkod so ali kdo jih je prvi pel.

Glede tu objavljene pesmi bi dejal takole: Doma sem iz fare sv. Martina v Vurbergu ob Dravi na poti iz Maribora na Ptuj. Nekdaj smo imeli za župnika g. Viharja,

za organista pa g. Čučeka. Ta dva moža sta baje zložila veliko pesmi iz domačega življenja, ki so šle od ust do ust, bolj rečeno: od grla do grla. Moj oče jih je znal celo vrsto. Jaz jih znam še precej, mnogo sem jih pa tudi pozabil. Ljudje so odmirali in ž njimi je šlo v pozabo veliko število naših starinskih pesmi.

Ko smo Gornikovi otroci odrasčali, si je lahko misliti, kakšna nam je predla pri tolikem številu v tesnem gnezdu. Do druge svetovne vojne smo se še kar pogosto zbrali in zapeli kakšno staro. Moram reči, da jih poleg nas že takrat zlepa ni več znal kdo celo v naši vasi, le kak starček ali starka še. Da smo jih Gornikovi še znali, je zasluga našega očeta. Kajpada, druga svetovna je tudi nas razkropila širom sveta, najdelj je pa porinila mene . . . Tu v tujini mi spomini uhajajo nazaj — in komu med nami ne? Zato bo morda še kdo poleg mene rad prebral pesem, ki naj bo objavljena mojemu očetu v spomin.

Zakaj bi ne pel

Vzdigni se, jezik moj, pesem veselo poj,
srce mi to želi, naj se zgodi!
Srce vse čisto imam, kaj me bo peti sram:
Kaj bi tedaj ne pel — Bogu vesel!

Zjutraj, ko se zbudim, že si zapet' želim,
jutranja zarja mi greje srce.
Potlej mi sončece lepo presveti vse,
kaj bi tedaj ne pel — Bogu vesel?

Kadar pa se podam k svojemu delu kam,
na polje al' pa v gozd, pojem gredoč.
Delo mi gre od rok, me blagoslavlja Bog,
kaj bi tedaj ne pel — Bogu vesel?

Pridem pa v kakšno ves, kjer so prijatli vmes,
prav' mi vsak: Ljubi moj, eno zapoj!
Prositi se ne pustim, peti jaz sam želim,
kaj bi tedaj ne pel — Bogu vesel?

Pesmi prebirati in jih prepevati,
to jaz najbolj želim, dokler živim.
Kadar pa pride smrt, bodi mi raj odprt,
tamkaj bom večno pel — Bogu vesel.

Kratke iz leta - 1955 — SVETOVNE

(Dalje s strane 4)

USPEH ŽENEVSKIH RAZGOVOROV v juliju je takole označil pariški dnevnik LE FIGARO: Predsednik Eisenhower je dal sovjetom zagotovilo, da jih Združene Države ne bodo nikdar napadle. To zagotovilo je ustvarilo novo ozračje olajšanja . . . Neki nemški list pa pravi: Svet se v prvi vrsti zanima za ohranitev miru in zmanjšanje ogromnih stroškov oboje. Brez dvoma bodo sovzemanjanju mednarodne napetosti. zdanjšanju mednarodne napetosti. Hočejo prepričati svet, da jim gre za otajanje mrzle vojne. Če bodo svet o tem prepričali, je uspeh razgovorov ta, da jim bo sledila dolga vrsta nadaljnjih mednarod-

nih razgovorov in posvetovanj.

MED TITOVINO in ZDRUŽ. DRŽAVAMI je v tem letu prišlo do resnega spora v pogledu nadzorstva nad uporabo pomoči, ki jo Amerika daje Jugoslaviji. Tito hoče marsikaj skriti pred Amerikanci, ti so mu pa zagrozili, da bodo svojo mošnjo zadržali, če jim ne bo vsega pokazal. V Beogradu so zastopniki obeh vlad imeli dolgotrajne razgovore, toda zaupanje Washingtona do Beograda je narasčalo do take mere, da utegne biti ameriške pomoči Titu kmalu konec, če doslej še ni prišlo do tega.

SLOVENEK FRANK J. LAUSCHE, sedanji guverner države Ohio, — prihaja v poštev kot

kandidat za bodočega predsednika Združenih držav. Mož je demokrat, pa relo vplivni republikanci sodijo, da bi bil eden najprivlačnejših predsedniških kandidatov. Prihodnje volitve bodo v novembru 1956. Preko poletja so v Ameriki veliko ugibali, če bo Eisenhower še kandidiral ali ne. Ž njim na čelu bi verjetno republikanci spet zmagali, zakaj „Ike“ je priljubljen, čeprav republikanska stranka izgublja na ugledu. Mnogim se je zdelo, da bi le kak Laurhe mogel nagniti volilno zmago na demokratsko stran, če bi kandidiral zoper Eisenhowerja. Ko je pa v septembru Eisenhower zbolel, je zdaj baje jasno, da ne bo več kandidat. Brez Eisenhowerja ima pa demokratska stranka dosti lahko pot do zmage, pa naj bo njen kandidat tak ali tak. Vprašanje je, če bodo demokratje tudi še zdaj misli na Lauscheta, ko bodo postavljali svojega kandidata za predsedniške volitve.

ZA MIRNO SOŽITJE med komunizmom in in njegovimi nasprotniki se je v tem letu prelilo

veliko črnila in tudi živih besed je padlo nebroj. Propaganda za stvar, propaganda proti njej. Tudi sv. Oče je posegel v debato. Izjavil je, da trenutni „mir“ med vzhodom in zapadom sloni na slabih temeljih. Po njegovem mnenju so temelji naslednji: 1. Obe strani živita v strahu druga pred drugo. 2. Obe strani sta se vsaj zaenkrat odločili za sožitje, ker nobena noče poginiti. 3. Obe strani skušata druga drugo prekositi s propagandnim delom. 4. Načelo pametnega razmišljanja ne velja več, svet se prepušča nekaki slepi usodi. 5. Političarji trepatajo pred novo vojno, pa vendar izjavljajo, da brez nove vojne ni mogoče urediti mednarodnih odnosov.

TITO LEZE V BANKROT. Pismo iz Slovenskega Primorja, datirano z dnem 25. julija, se glasi: Kakor gotovo že veste, je zdaj ljudem pri nas zelo slabo. Z Vipavskega hodijo na Kras z nahrbtniki po koruzo. Doslej še nikoli ni Kras zalagal Vipavske. Radio vedno kriči, da je treba škropiti (Dalje na str. 9)

Skupina Slovencev v Blacktownu, NSW.

MISLI VELIKIH MOŽ

Možaka dela značaj in značaj se mora presojeti in meriti po globokosti prepričanja in po stanovitnosti s katero se veruje.—*Janez Trdina.*

Dolgotrajno razpravljanje in kratkotrajno opazovanje vodi v zmoto; dolgotrajno opazovanje in kratkotrajno razpravljanje vodi k resnici.—*A. Carrel.*

Zadovoljen siromak je bogat — in dovolj bogat.—*Shakespeare.*

Kjer je velika luč, tam je velika senca.—*W. Goethe.*

Ljudje ocenjujejo dejanja, Bog pa tehta namene.—*Tomaž Kempčan.*

Kdor želi prikriti pred drugimi meje svojega znanja, stori najbolje, da te meje nikoli ne prekorači.—*G. Leopardi.*

Ljudje se ne osmešijo z lastnostmi, ki jih imajo, pač pa se osmešijo, kadar se vedejo in govoré tako kot da imajo one lastnosti, ki jih v resnici nimajo.—*La Rochefoucauld.*

Najhujša bolečina v urah bede je spomin na srečne čase.—*Dante.*

Žalost ni bila ustvarjena za živali, ampak za ljudi; toda če se ljudje predolgo predajajo žalosti, postanejo živali.—*M. de Cervantes.*

Vsako trpljenje ima v sebi nekaj božanskega.—*W. Goethe.*

Pravica brez sile je nemočna; sila brez pravice je trinoška. Za ustvaritev zdravega družabnega reda je torej potrebno, da se pravica združi s silo.—*B. Pascal.*

One naše lastnosti, ki smo jih mi sami nekoč zaničevali, postanejo predmet našega spoštovanja, kakor hitro nas ljudje začno hvaliti zaradi njih.—*G. Leopardi.*

Slava dobrih ljudi je v njihovi vesti in ne v mnenju ostalih smrtnikov.—*Tomaž Kempčan.*

Umreti in ne misliti na smrt ni tako strašno, kot pa misliti na smrt, kadar ni smrtne nevarnosti blizu.—*B. Pascal.*

Nabral in prevedel:

Vladimir Nanos.

V gornjih vrsticah imamo dobro sliko, kaj pomenijo rojakom v Argentini „kulturni večeri“. K temu mi ubogi „avstralci“ ne moremo reči drugega kot — blagor jim, ki morejo! Samo od daleč jim lahko čestitamo, zraven pa povemo, da se nam bridko toži po takih prireditvah. Kakšna razlika med tam in tu, kjer moremo prirediti kvečjemu plesno zabavo...

Ima pa „SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA“ v Argentini še drugo plat, pri kateri lahko sodelujemo in postanemo deležni velikega dela, ki ga vrši. Ta ustanova izdaja namreč tudi sijajne publikacije, ki nikakor niso namenjene

zgolj „Argentincem“, ampak rojakom širom sveta. Njena izdanja v tisku so kar trojne vrste: 1. redna, 2. izredna, 3. posebna.

Naštejmo tu samo REDNA izdanja za sezono 1955-56.

1. „MEDDOBJE“, dvomesečnik, 6 števil. Prve tri številke so izšle na 168 in VIII straneh. Izidejo še trije zvezki. Urejujeta Zorko Šimčič in Ruda Jurčec.

2. „VREDNOTE“. Zbornik znanstvenih razprav in esejev. Okrog 160 strani. Ta knjiga je samo ena na leto. Urejuje Ruda Jurčec.

3. Vladimir Kos in Franc Gorše: KRIŽEV POT PROSEČIH. Kosovo pesnitev in 14 Goršetocih lavi-

ranih perorisb. Opremil Milan Volovšek. Je že izšla.

4. Narte Velikonja: LJUDJE. Avtorjev izbor novel. Okrog 240 strani.

5. Marijan Marolt: ZORI, NOČ VESELA! Iz šestdesetih let prejšnjega stoletja. Okrog 300 strani.

Veliko delo in čudno lepe reči za izobraženca! Vsa izdanja prihajajo na trg v dvojni vezavi: broširani in v platno vezani. In koliko stanejo vsa ta izdanja skupaj?

Preračunano v avstralski denar: broširana 5 funtov, v platnu 6.

Naslov: Branaderos 61, Buenos Aires, Argentina.

K temu naj pristavimo samo še

to: Slovenski izobraženec, naj bo kjerkoli na svetu, bo veliko izgubil, če ni član SLOV. KULTURNE AKCIJE v Argentini in ne gre s časom naprej ob rednem branju teh publikacij.

In še to: Nekaj zvezkov letošnjih prvih treh števil MEDDOBJA je dobiti pri MISLIH na naslovu: St. Francis, Paddington, NSW. Stanejo EN FUNT vse tri skupaj. Kdo se hoče seznaniti z delom Slov. Kulturne Akcije, naj pohiti z naročilom zvezka. Kdor se je pa že odločil, da postane reden član in dobiva na svoj naslov vsa izdanja direktno iz Argentine, naj piše na dani naslov v Argentini.

P. Bernard Ambrožič.

Ptica znana Vam Selivka, velik malar, skromen pesnik, vsem za Božič radost čivka iz Camberre — FRANCI BRESNIK.

Sem skrivnosten tihotapec, rad ne dam imena v javnost, voščim iz srca naravnost: Srečen Božič! — JERNEJ HLAPEC.

Tam v Kanadi punta se bivši Avstalec, ne mara več funta — velja mu dolar! Oblast ma zapisati poročevalec: Vesel želi Božič Vam — DARKO SEDLAR.

Na Crownu so moji šotori, prodajam želodčne potrebe. Za Božič Vas nič naj ne zebe, to vošči Vaš SAVO Vam TORY.

To pa moj je skromni stihič: Božič daj veselja koš, zdravje, dobro voljo, groš, vošči vsem Vaš LOJZE MIHIČ.

Tam od zapada Avstralije trudne preko puščav in neskončnih daljin, v mislih na Mir noči tiste prečudne, vošči vso srečo — DRUŽINA PAVLIN.

P.P. pomeni Petra ali Pavla, pa če spomin nategneš prav na tenko, ne bo ti nič pri srcu gRENKO, ko te za Božič ta možak pozdravlja.

Jaz pa tudi blizu zraven pri voščilih biti hočem. Razodeti se Vam nočem, bil sem, bom — ANDREJEC TRAVEN.

Prav srečno novo leto, vse dni, večere, jutre, naj bo za dobro vzeto, želi družina PUTRE.

Za voščilo, za igračko pod božičnim toplim sončkom, s svojim čudežnim Balončkom I. pošilja MAČEK — mačko.

Ni je v slovenščini rime na ovšek, vendar rad s stihom povedal bi trumi: Srečo božično Vam DUŠAN DRNOVŠEK vošči, pridruži se FRANCELJ mu ŠUMI.

Pevec pred Bogom, pred ljudstvom priznan, pesmi slovenske tolmač je miline. Naj bo vsem blažen božični vam dan, taka je želja FRANCETA NOVINE.

V božične spomine srce jima vandra, da Božič rojakom zaživel bi spet. Vadnjalova ADOLF in hči ALEKSANDRA iskrena voščila pošiljata v svet.

Pa mene le tudi nikar ne prezrite, še moja voščila ljudem sporočite, čigav sem, povedati res se ne sme, le VLADIMIR NANOS je moje ime.

Kdor za Božič rad ne švica, da naj glas ideji novi: skoči v hlad naj k reki Snowy s člankom MIŠE LAJOVICA.

Božična voščila so nam pribnela od znane družine ANTONA BRNETA. Da vošči v resnici njih hiša nam cela, je POKLARJA MARIJA želja privzeta.

Skoraj pozabil bi jaz, šalobarda! Vošči za Božič Vam pater Vaš RUDI. Pa za privesek od patra BERNARDA — kratka beseda — se reče ji: tudi!

Moja Muza, skromna, zmerna, se ne zmeni za Prešerna. Kar po svoje verze klati, saj ostanejo med brati. Da bo verzom višja cena, naj ostanem brez imena.

Kratke iz leta 1955

— SLOVENSKE

(Konec s strani 5)

SLOVENSKO SEMENIŠČE v Argentini lepo napreduje. Mladih fantov, ki so šele začetniki na poti proti duhovniškemu poklicu, se toliko priglaja, da so morali poslopje povečati. Zlasti kapela je postala veliko prmajhna. (Kdaj bomo v Avstraliji začeli misliti, da moramo tudi tu vzgojiti domačih slovenskih duhovnikov?) Tudi doma v Sloveniji je bilo v tem letu 13 novih maš. Čeprav je pritisk na mladino od strani komunistov strašen, se še zmerom najdejo mladi junaki, ki se ne ustrašijo nobenih groženj, ampak trdno vztrajajo na poti proti oltarju Molimo zanje in za druge, ki bodo sledili.

V BENEŠKI SLOVENIJI tudi ni še vse mrtvo glede narodnosti in jezika. Župnija Oblica je bila delj časa brez duhovnika, ker ljudje laškega niso marali. Rajši so hodili v drugo faro, kjer je bil Slovenec za župnika. Letos so le dobili Slovenca, Ivana Zupančiča, ki je begunec. V župniji Brišče

je služboval več let neki zagrizen Lah, letos je pa moral oditi nekam med Furlane, na njegovo mesto je prišel Slovenec Peter Černoja.

LEOPOLD FURLAN, doma iz Prvačine, je v avgustu umrl v laškem taborišču Aversa. Njegova zgodba je taka: Leta 1932 se je preselil v Argentino. Od tam se je 1947 na prigovarjanje komunistov vrnil domov. S seboj je prinesel vse svoje imetje, ki ga je bilo spričo petnajstletnega varčevanja precej. Doma je kmalu prišel ob vse. Vrhu tega je zbolel na srcu. Zgodaj v letošnjem letu jo je pobral čez mejo, da bi se vrnil v Argentino, ni pa dobil potnega lista, ker ni bil zdrav. Obtičal je v taborišču in se zmerom slabše počutil. Končno je podlegel in se preselil na drugi svet. Podobnih zgodb iz zadnjih deset let je vse polno. Vendar se najdejo ljudje, ki še tudi danes naseljujejo vabam komunistov, naj vrnejo v „ljubljen domovino“. O, da! Domovina je še zmerom ljubljena, ko bi je le komunisti ne držali za vrat!

Kratke iz leta 1955

— SVETOVNE

(Konec s strani 7)

trte z galico, in kdaj in kako je treba škropiti. Pa kako boš škropil, ko pa galice ne moreš dobiti. Dobro stoječ kmet, ki zna gospodariti, je zaradi pomanjkanja galice ves jezen zavpil: Kako naj gospodarim? Zapil bom vse skupaj, pa bo!

„BREZ BOGA in brez sonca obdelujemo svoja polja.“ Tako se je glasil plakat, ki so ga komunisti v Vzhodni Nemčiji razobesili letošnjo jesen. S tem do hoteli agitirati zoper verske obrede, ki se navadno vrše v zvezi s pospravljanjem jesenskih pridelkov. Časopis Deutsche Tagespost poroča, da je takoj naslednji dan silna toča pobila vso okolico in uničila, kar je bilo pridelano „brez Boga in brez sonca“.

HIROŠIMA IN NAGASAKI sta v tem letu obhajali desetletnico nastopa prvih atomskih bomb. Po vsem svetu se je časopisje na široko razpisalo o tej desetletnici. Veliko modrih in manj modrih besed je šlo na papir. V glavnem je vse

članke prevevala groza pred strahotno močjo te bombe. Tu pa tam je kdo opozoril na tista dva pilota, ki sta vrgla tisti dve bombi na omenjeni mesti. To sta Henry Bernal in Robert Gervis. Kaj je mnenje teh dveh o stvari? Čeprav sta vrgla svoji bombi na višje povelje in sta kot vojaka morala ubogati, ju je vsa reč tako pretresla, da sta se odpovedala svetu in postala redovnika. Le tako sta spet našla mir vsak svojemu srcu. Pač krepak opomin vsemu svetu, naj se ne igra z atomskimi bombami, ta reč je le preveč pretresljivo resna.

Vsak zdravnik bi se moral zelo razveseliti, kadar vidi, da bolnik moli.—A. Carrel.

Samota je kraljestvo vesti.—A. Becquer.

Sebičnost, lakomnost in zavisnost zožujejo osebnost, zatemnjujejo čustva za pravost in zmanjšujejo bistroumnost.—A. Carrel.

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Sydney: PETER BIZJAN, ki mu je v juliju vlak odtrgal nogo, je zapustil bolnišnico Prince Henry Hospital. Poslali so ga prve dni novembra v „Rehabilitation Center“ v Jervis Bay, N.S.W. Tam se bo naučil kakega obrta in dobil umetno nogo, da si bo nadalje lahko spet sam pomagal skozi življenje. Mislijo, da bo ostal tam kvečjemu eno leto. Pred odhodom je prejel sv. zakramente. Treba je priznati, da je avstralsko socialno skrbstvo dobro poskrbelo zanj. Če je kaj Slovencev tam v bližini Jervis Bay-ja, so naprošeni, da Petra kdaj obišejo.

Wollongong: Poročil se je 22. oktobra g. Pavle Arhar z gđ. Helgo Ziegler. Pod večer so mu pod oknom lepo zapeli „Škrjančki“. Pavletu pa, Pavletu! Potem pa na ohcet! Bilo je vse veselo, kar živi. Saj nas je Pavle velikokrat razveselil s svojo ljubico harmoniko in še bolj s svojo široko dobro voljo. Vselej je bil ves pokonci, da nas je vkrca na avtobus, ka smo se odpravljali v Sydney na zabavo MISLI. Vedno vesel, prijazen, postrežljiv. Zato iz srca želimo mlademu „Klančarju“ in njegovi družici veliko cvetja na življenjsko pot. Mnogo sreče!—Prijatelj.

Sydney: Poročili so se v zadnjem času: Edi Kumar in Marija Škerlavaj, ki sta se nastanila v Footscray, Vic.; Maks Pleterski in Ljubica Brozovič; Ivan Samsa in Ana Grubiša; Karl Levstek in Tončka Bizjak; Drago Šutja in Milka Twrdy; Jože Bucik in Maria Šarič.—Vsem želimo veliko sreče.

Družini Franca Karmela Sedmak in ge. Valerije se je dvema hčerka-

rojakov, katerim želi le dobro. Škoda, da jih ni prišlo še nekaj ž njim. Saj vsak pameten človek ve, da nas morejo samo duhovniki zbrati in povezati, da se prehitro ne izgubimo med drugimi narodi. Srečni smo, da imamo vsaj tri slovenske duhovnike v Avstraliji, kjer nas je 10.000 Slovencev, kot piše o nas Slovenska Država. Upamo, da bomo zdaj tudi v Brisbanu od časa do časa mogli pozdraviti slovenskega duhovnika, saj res že dolgo ni bilo nikogar sem, da bi pomagal oprati naše duše.

Naše društvo „Planinka“ je priredilo nekaj družabnih večerov, ki so lepo uspeli. Ni nam šlo za dohodke in tudi res ni bilo v tem pogledu veliko pokazati. Glavno je, da so bili ljudje zadovoljni in se razšli srečni, da so mogli spet nekaj uric preživeti v družbi svojih rojakov. Upajmo, da bo v novem letu ta reč še kaj napredovala. Slovencev nas je zdaj tu kakih 150 ali več. Ko bodo prišli fantje iz severnih krajev sem za praznike, nas bo še toliko več. Pozdrav rojakom širom Avstralije.—S. Sivec.

VICTORIA

Melbourne: Še preden sa se dobro pozdravila, je vprašal Janez Miho: „Ali že veš, da priredi Slovenski Klub v soboto planinsko veselico? Ali si dobil vabilo?“ „Seveda sem“, je odgovoril Miha in kar nekoliko zamalo se mu je zdelo, da ga je Janez kaj takega vprašal. On! Miha! Da bi kaj takega ne vedel! Pa sta si takoj segla v roke in se domenila, da pojmeta skupaj.

Težko sta čakala sobote. Dnevi so jima prepočasi tekli. Končno

manjkalo. Pa je pomežiknil Miha Janezu: „Ali se še spominjaš, ko so nama mati na semnju kupili prav taka zvončka, pa sva zvonila in cingljala toliko časa po hiši, da se je zbrala nevihta in je z gromom in bliskom udarilo po najini zadnji plati . . . ?“

ki stoji na vrhu Triglava. Tudi gorski grebeni in vrhovi so bili možno prepričljivi. Miha in Janez sta obstala in se zagledala. V duhu sta objemala vrhove naših nepozabnih planin, lepih in očarljivih v sončnem vzhodu, močnih in skrivnostnih ob sončnem zahodu. Bila sta doma. Doma v deželi tako lepi, tako slikoviti, deželi naši, deželi naših dedov . . .

Še bi se bila takole predajala Ob spominu na ta dogodek sta se nasmejana pomaknila v notranjost dvorane. Tu je pa Janez od začudenja pozabil zapreti usta, saj je bil Aljažev stolp, ki je stal pred njim, popolnoma podoben pravemu, spominom, pa ju je zbudil vesel vrisk iz fantovskega grla. Tudi sama sta zavriskala veselo, prešerno. Ozrla sta se okoli in si izbrala vsak svojo plesalko. Zaplesala sta. Med odmori sta si kupila voščilnih kart in jih pošiljala znancem, ki so seveda tudi bili na zabavi. Mislila sta bila, da se bosta ognila zaporu in sta se izmikala in izmikala. Skrivala sta se med plesalci, pa „oko postave“ ju je vseeno zasačilo. Morala sta v zapor. K sreči ne za dolgo. Saj je bilo škoda vsakega zamujenega trenutka, ko so pa bile plesalke tako zavbršne v svojih planinskih krilih.

Pri izbiri najlepših planinskih oblek sta bila seveda tudi zraven. Oba sta bila z drugimi vred mnenja, da sta g. in ga. Banova v tem pogledu pošteno posekala vse ostale.

Vse prehitro je bila zabava končana in z obotavljanjem sta se odpravila domov. Tisto noč je Janez sanjal, da se odpravlja na Triglav, pa da nikakor ne more najti nahrbtnika . . . T.V.

Prahran: „Zelo sem vzradoščen, da mi je dano spoznati vas in vaše ljudi, posebno sem pa iznenaden nad vašo lepo prireditvijo. Nikoli poprej nisem videl v tej dvorani značilnejše dekoracije in tudi ne naletel na tako disciplinirano množico kot je vaša. To se je videlo tudi v tem, da pred mestno hišo nisem opazil niti ene prekršitve v pogledu parkanja. Dobra zamisel so bili tudi nageljčki na prsih obiskovalcev vaše zabave.“

Te besede sta med drugim izrekla župan mestnega okraja Prahran in predstavnik policije. Ta dva moža sta namreč še isti večer po zabavi povabila k sebi predsednika Slovenskega kluba, g. Verbiča, in mu čestitala na uspehu. Izrazila sta mu veliko zadovoljstvo in občudovanje nad delom pridnih slovenskih rok, ki so s svojim trudom pripomogle k uspehu planinske veselice. Župan je tudi izrazil željo, da bi z njegovo pomočjo pripravili slično zabavo v dobrodelne namene, za slepo deco, bol-

nišnico ali kaj sličnega.

Slovinci smo lahko ponosni, da se nam je stavil takšen predlog. Naša zahvala naj velja tistim, ki so s svojim trudom pripomogli k temu, da sta nas mogla dva ugledna Avstralca tako laskavo pohvaliti.—Iz „Vesnika Slov. kluba“, Melbourne.

Geelong: Francu in Anici Slejko se je rodil prvorojenec Stojan Andrej. — Vinku in Anici Jakob se je rodila prvorojenka Roza Marija. — Ivanki in Antonu Sedmak se je isto rodila punčka-prvorojenka, krstili so jo na ime Margareta. — Vinku in Ani Macarol se je rodila punčka, ki so ji dali ime Elena.

Poročili so se v zadnjem času Sterle Stanko in Danica Fatur; Ivan Kaluža in Anica Dekleva; Anton Sedmak in Ivanka Sedmak.

Melbourne: Poročili so se zadnje mesece Alojz Vitez in Julka Gustin; Kristina Oblak in Rudolf Bartolič; Franc Mahnič in Elvira Stok v Prahran; Alojz Mezgec z Lidijo Gustinčič, Anton Volk s Hermino Gustinčič Silvo Hrovatin z Marijo Marušič in Franc Vojvoda z Vido Gustinčič v Yarraville; Berlič Franc in Vida Lavrenčič; Martin Adamič z Maro Zanin.

Čestitamo in vso srečo želimo! Zaročila sta se 8. oktobra Stanko Šajnovič in Jožica Kšela. Čestitamo!

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide: Poročili so se Božič Marija s Srečkom Sarin; Jarc Jože z Milko Lavrenčič; Jeric Vinko; Triglav Mario z Lavro Ključar po prokuri. Vso srečo želimo in čestitamo!

Petru in Jakondi Markič se je v Largsu rodil prvorojenec, ki so ga krstili za Janeza; Francu in Dinki Gojak se je rodil Joško; Slavka in Marijo Saksida je razveselila prvorojenka — Suzana; Stanka in Terezijo Šubic je enako razveselila hčerka-prvorojenka — Marija-Terezija; Gabrijelu in Pavli Pirc so rojenice poslale hčerko Rozelin-Marija. Čestitamo!

Štefka Rojc se je ponesrečila z avtom in se zdravi v Royal Hospital.

Marija Bernik se je pred meseci močno ponesrečila s kolesom, ko je šla na delo in si polomila noge. Je že precej okrevala. Čestitamo tolikemu pogumu, ki ga je imela v preizkušnji ter želimo skorajšnjega zdravja obema.

TASMANIA

Tople pozdrave pošiljam v Sydney MISLIM in obema slov. duhovnikoma. Za pismo se iskreno zahvalim. MISLI dobivam redno, tu prilagam za naročnino, ki sem jo nekam zanemaril. Oprostite moji lenobi. Znaprej bom bolj skrben. Če Bog da, pridem tudi na obisk v Sydney, če ne kmalu, pa pozneje kdaj.

Drugače se imam kar dobro. Tu živi še en rojak in sva dobra prijatelja. Tujina pa res zbliža srca rojakov neverjetno, da se znamo ceniti med seboj. Vreme ima pa precej neredno, včasih tudi nerodno. Dež in sonce se neprestano menjavata, noči so pa precej hladne. Prav lepe pozdrave še enkrat. Se bom že spet oglasil.—Franc Mramor.

S planinske veselice v Melbourne *

ma pridružil sinko, ki so ga krstili in mu dali ime Franci. Čestitamo!

QUEENSLAND

Darra: Družina Podobnik je v septembru dobila naraščaj. Priselil se je k njim krepak fantek, ki so ga 2. oktobra krstili na ime Marjan Matej. Čestitke!

Brisbane: Pošiljamo prijazno dobrodošlico p. Bernardu. Želimo mu mnogo sreče in božjega blagoslova v novi zemlji in med novimi ljudmi. Naj bi vsi spoznali, da je prišel med nas iz ljubezni do

je napočil zaželeni večer. Zgodaj sta se odpravila z doma. Nekaj zato, ker sta si hotela zagotoviti dober prostor, bolj pa zato, da si bosta mogla ogledati okrašeno okrašeno dvorano, preden se nabere preveč ljudi. Saj poznata naše fante in sta vedela, da se bodo tudi to pot močno potrudili.

S pričakovanjem sta stopila skozi vrata. Spogledala sta se in usta so se jima sama od sebe raztegnila. Pred seboj sta zagledala pravega planinca v irhovcah in beli srajci. Celo resničnega planinskega zvončka ni

Rojaki v Brisbanu!Društvo „PLANINKA“ prireja
SILVESTROVANJE31. Decembra ob sedmih zvečer na 313 George St., City, Brisbane.
Pridite vsi Slovenci in Slovenke iz mesta in okolice
„Planinka“.**Karl Bezjak**

124 Cumberland Road, AUBURN, N.S.W.

zeli vsem rojakom vesele božične praznike in mnogo uspeha v letu 1956

JAVNA ZAHVALA

Družina Ludvika Tuska v St. Albansu, Vic., se iz vsega srca zahvaljuje vsem Slovencem v St. Albansu za pomoč, ki so jo tako radodarno izkazali v bolezni. Izraza upanje, da bo mogla svojo hvaleznost pokazati kdaj tudi v dejanju. :: Bog placaj vsem!

Dr. JURE KOCE

G.P.O. Box 670, Perth, W.A.

Splošna agencija za pošiljanje živil, tekstil in zdravil v domovino in druge evropske države, posredovanje kreditov, potovanje i.t.d., ter nakup in prodajo hiš in zemljišč

zeli

vsem svojim strankam kakor vsem rojakom vesele božične praznike in srečno novo leto.

Ob srečanju

s tolikimi tisoči naših ljudi v tej prostrani zemlji se srce vradosti in se duh zravna ob ponosu, ko človek vidi tolike in tako lepe uspehe, resnične plodove trdega dela v borbi za obstoj in lepšo bodočnost. Ni lahko, ko mora človek v tuji zemlji začeti znova, graditi iz nič in si ustvarjati nekaj, kar so mu v začetku le sanje in bi rekel celo nedosegljivi načrti.

Ko sem odhajal na svoje zadnje potovanje proti Viktoriji in še avto ni bil pripravljen za odhod, sem se odločil znova za polet z eroplanom, da ne zamudim časa. Čudno, prav meni se je moralo pripetiti. Bilo je dvaindvajsetega septembra. Krasen, topel in vesel popoldan z bogatim soncem. Pol petih se je eroplan dvignil in zakrožil proti južnemu obzorju. Nisem imel skrbi v srcu, pač pa mislil na delo, ki me je čakalo. Preleteli smo Canberro in se bližali Viktorijskemu območju. Temni oblaki so se kopičili. A mi smo bili nad njimi. Mrak je legal na zemljo, nad nami pa zvezdno nebo v vsem svojem sijaju in blešču. A ni bilo dolgo. Tudi naš eroplan se je znašel v zgoščenih megli, v zgoščenih oblakih polnih dežja. „Ne moremo pristati“, so nam javili. In tako smo krožili nad Melbourneom vsaj tri četrt ure. Metalno nas je gor in dol. „Vračamo se nazaj v Sydney“ tako so nam rekli po eni uri kroženja. A naslednje jutro zgodaj zjutraj so nas znova vzeli na eroplan in smo srečno prišli na cilj — v Melbourne.

Bilo je gotovo že kako deveto potovanje, bi rekel misijonski

obisk k našim ljudem in k njih domovom. Nismo se še vsi srečali. Mnogi so preobloženi z dnevnimi težavami in se še niso odzvali vabilu svojega pastirja; za mnoge še ne vem, kje so zastavili kramp in lopato, da si zgrade svoj novi dom; mnogim mi je bil obisk do danes še nemogoč, ker bilo je časa premalo v skrbi za duhovno oporo in našo skupno službo božjo. Gotovo pa je, da sem do danes osebno govoril že z več ko deset tisoči naših ljudi, ki se raztreseni po tako ogromni zemlji skušajo živeti v nove razmere in si nekje ustvariti kot, ki bo njihov dom in ognjišče obenem.

Malo se nas je zbralo prvo nedeljo. Vsa čast prisotnim, ki so zares doprinesli žrtev, da se v domačem okolju in ob domači pesmi zberejo ob svojem Stvarniku in Bogu ter Ga molijo in prosijo tudi Njegove pomoči in opore za tolike dnevne skrbi, za vztrajnost v enoličnosti dnevnega življenja, za zdravje in dobrobit. — Čudno, priložnost je bila dana, da se napijejo božje milosti, da se okopajo v kopeli sv. spovedi ter se okrepe za življenje. Pa kako malo se je priložnosti okoristilo! Koliko več miru, bogatih radosti in uspehov bi želi, ko bi najprej dali Njemu, kar mu gre in z Njim gradili svoj novi dom. Tudi telo in duh bi se odpočila in bi zdravi bili ter imeli več vedrega pogleda v bodočnost. Jamrati ni dovolj, da ni priložnosti, da ni tako kot je bilo doma. In kadar bi lahko bilo, izostajamo. Gotovo, da so težave s prevozom in potjo, pa kaj doma niso bile?

Tretjo nedeljo nas je bilo več —

in lepo je bilo. Toplina v srcu vseh. Nadam se, da bodo v drugič tudi odsotni prišli v našo domačo družbo, da nam bo lepše in petje naših grl Stvarniku mogočnejše.

Šestega oktobra sem se namenil v Healesville. Vasica v hribih, bi po našem rekel. Vozil sem že z avtom, ki sem ga med tem dobil iz Sydneja. Zavili smo nastran. Z debelimi očmi nas je opazoval gospod Čečko, ko smo se bližali njegovim farmi. Prehitro nas je spoznal, čeprav smo se prvič srečali. Možato smo si segli v roke okrog nas s ležale kure — pravkar zaklane. To bo lepo, kot bi vedeli za naš prihod. Pripravljajo jih namreč za hotele v vasi, da se oni, ki prihajajo na oddih malo okrepe. Po domače smo se pogovorili. . . . Človek uživa ob takih obiskih, ko vidi, da so se znašli in uspevajo.

In koliko novih domov sem našel, novih avtomobilov videl — pri naših ljudeh. Gotovo sem srečal tudi zaskrbljene obraze, kjer je bolezen prišla in skrbno očetovo roko vrgla na posteljo — pa zato, ker se je gnal, garal in v prekratnem času hotel zgraditi in uresničiti sanje svojih streljenj.

Nova ognjišča se ustvarjajo. Kdo bi se ne naveličal samskega življenja — prepuščen samemu sebi; sam prati, sam kuhati, sam šivati, in v rastavracijah nakladati z žulji prislužen denar. Tovarne tolikim pijejo kri, samota jih tare — da le hrastovi značaji ne klonejo in se ne porazgube. In težko je, ko je mnogokdaj še tako malo priložnosti spoznanja s Slovenko, ki bi v novo ognjišče prinesla duh in srce slovenske matere, ter otroke učila slovensko, jih odgajala kot

so matere odgajale nas — v poštenju, pridnosti in veri.

V Geelongu so se rojaki odrezali. Zdi se mi, da so se zbrali vsi, ki so vedeli za našo slovensko mašo. Opravili so svoje dolžnosti. Vsa čast. Je gotovo kraj, kjer so naši še v najbolj strnjenem številu naseljeni. Nato sledi St. Albans, kjer domovi naših ljudi rastejo kot gobe po dežju.

Nad vse razveseljivo je dejstvo kulturnega dela in zbiranja naših ljudi v Viktoriji. Ko so Misli zaorale prve brazde in nekako z lučjo posvetile v temo in nepovezanost s prvim družabnim večerom v Melbourneu v avgustu 1954, so se nekateri iskreni in požrtvovalni narodni delavci vzdramili in začeli zbirati rojake in v času ustanovili Slovenski klub v Melbourneu. Vsa čast nesebičnim lajnikom! Lepe uspehe so že pokazali s svojim poštenim delom. — Tudi v Geelongu se je že osnovala taka delovna skupina, sestavljena iz prostovoljcev, da se naši ljudje tudi tam v istem duhu zberejo in povežejo z vrvjo vzorov naših pradedov in da jih val rdečih skrajnosti ne zajame in ugonobi. — Naj bi sledile tudi druge krajevne skupine, ki bi delale v istem duhu z istimi smernicami in cilji. Upajmo, da bo prišel čas, ko se bomo enkrat odločili za tak način povezave, ki bo pravičen in sprejemljiv za vse, in vse odnose uredili, izdelali, priznali tako, da ne bo nobena krajevna skupina zapostavljena. Vse naše delo do veliko lažje, uspehi pa večji in bolj vidni. Nihče ne bo zgubil, vsi pridobili. Naše kulturno zrcalo, naše glasilo Misli, pa dvignjeno na nivo, ki nam bo v čast, ponos in ugled.

P. Rudolf (Dalje drugič)

SLOVENSKI KLUB V GEELONGUprireja na Stefanovo, dne 26. decembra 1955, ob 7 uri zvečer
v Railway Institut Hall — Latrobe Terrace, City, Geelong**VESELICO**

na katero so vsi rojaki prav pristržno vabljeni

MISLI PRIREJAJO V SYDNEJU**Božičevanje**v Paddington Town Hall-u
na Stefanovo 26. decembra 1955

Začetek ob 6. uri zvečer

Rezervirajte pijaco in sedeže na: MISLI, 66 Gordon St., Paddington
ali pa telefonirajte FA 7044.**SLOVENSKI KLUB V MELBOURNU**

zeli vsem svojim sodelavcem in prijateljem, ki so nas tako pozrtvovalno podprli v prvem letu obstoja, kakor vsem rojakom živcem sirom Avstralije.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1956

Iz pisarne Slov. duhovnika

Delo slovenskih duhovnikov v Avstraliji bo seveda tudi nadalje, recimo v letu 1956, obstajalo v prvi vrsti v skrbi za duše. To je prvi razlog, zakaj smo tu. Vse drugo je za nas postransko in se lotevamo drugega dela le v toliko, kolikor moremo upati, da na svoj način pomagamo k dosegu poglavitnega cilja.

Jasno je torej, da bomo tudi naprej skušali v prvi vrsti doseči duše rojakov. Po najboljših močeh bomo skrbeli, da bodo rojaki imeli priložnost za spoved v svojem jeziku, pa da bodo vsaj tu pa tam mogli biti pri sveti maši slovenskega duhovnika, ki bo obenem oznanjal besedo božjo v materinščini. Poglejmo v zadevo nekoliko bolj od blizu:

NEW SOUTH WALES. — V Sydney-ju bo slovenska služba božja kot se pred kratkim začela, v spodnji cerkvi sv. Patricka na Church Hillu vsako drugo nedeljo v mesecu ob pol enajstih dopoldne. Pred mašo spovedovanje. Če bo udeležba lepo niraščala in bo želja po večerni maši močna, bomo pozneje skušali dobiti za to dovoljenje.

V isti cerkvi bo letos POL-

NOČNICA v božični noči točno ob dvanajsti uri.

Samo spovedanje pa ostane kot doslej vsak četrtek pred prvim petkom in vsako prvo soboto v mesecu ob štirih popoldne v znani kapeli na George Streetu.

V Blacktownu ostane slov. služba božja kot doslej vsako prvo nedeljo v mesecu in pred mašo spovedovanje.

V Churulli po novem letu ne bo več slovenske službe božje, ker očitno tam ni Slovencev, ki bi jo želeli.

Skušali pa bomo v prih. letu vsaj od časa do časa postreči tudi rojakom v Wollongongu, New Castlu in Brisbaneu. Prosimo rojake v teh krajih, naj se med seboj pomenijo in sporoče, kako bi se dalo to najboljše urediti.

VICTORIA. — Jako dobro se zavedamo, da bi moral imeti vsaj Melbourne poleg Sydney-a slovenskega duhovnika, ki bi stalno bival tam. Dajal bi Slovincem v mestu in okolici enake priložnosti kot so dane v Sydneyu in, če Bog da, bodo dane v smislu gornje omembe še nekaterim večjim naselbinam v N.S.W.

Na žalost ni nič gotovega, kdaj pride še tretji duhovnik za delo na vzhodni strani Avstralije. So težave, ki jih tu ne gre razlagati.

MELBOURNE —

18. desembra slovenska maša!

St. CATHAGE'S CHURCH, ROYAL PARADE. — Ob 11 uri dopoldne.

Pred mašo sv. spoved.

POLNOČNICA na istem kraju.

Sv. Spoved 10 ure zvečer, v isti cerkvi, kjer bo polnočnica. Sv. Spoved tudi v **ST. FRANCIS**, v mestu na Elizabeth St., blizu oltarja sv. Jožefa v vzhodni kapelici. Vhod iz dvorišča na desni strani. Od pol sedme do osme zvečer — v soboto 17. decembra in v četrtek 22. decembra.

SYDNEY —

CHURCH HILL, MILLERS POINT — blizu Wynyarda, **POLOČNICA V KAPELICI ST. PATRICK** — pod cerkvijo; vhod iz dvorišča, na Grosvenor St. Sv. spoved od desete ure naprej.

Rojaki v Victoriji naj molijo, da se z božjo pomočjo težave premoste.

Toda če se bo prihod tretjega le zavlačeval, bi šel v rebruarju eden od naju, ki sva treputno v Sydneyu, vsaj začasno v Melbourne in vzel v oskrbo rojake v Victoriji, pa po možnosti tudi v S.A., zlasti v Adelaide. Trenutno pa prosiva rojake potrpljenja, saj tudi nama ne kaže drugega kot potrpeti.

Imel pa bo Melbourne tudi letos svojo slovensko **POLNOČNICO**, kar je rojakom tam itak že znano.

Pri vsem tem pa se moramo živo

zavedati, da slovenski katoličan v Avstraliji pred Bogom in Cerkvijo nikakor ne opravi svoje katoliške dolžnosti, če pride v cerkev samo takrat, kadar opravlja službo božjo v njej slovenski duhovnik. Razmere so pač take, da to more biti le redkokrat. Vsak se mora takoj od začetka navaditi, da zahaja redno k „avstralski“ katoliški službi božji vsako nedeljo in zapovedan praznik, ako mu je le mogoče. Vsak naj postane takoj reden član župnije, v katero po svojem bivališču spada, in naj prevzame v njej vse katoliške obveznosti, ki mu jih nalagata Bog in Cerkev!

Tonček - Balonček

Pravljica

Nekoč se je v revni bajti rodil otrok, ki so mu dali ime Tonček. Ko je odrasel, je bil zmerom bolj okroglega obraza in nagajivci so mu vzdeli priimek Balonček. To ime se ga je prijelo in se ga držalo vse živice dni.

Ko je Tonček Balonček imel za seboj pastirsko dobo življenja, je moral po svetu, zakaj doma je bilo še pol tucata bratov in sester, da je gnezdece postalo odločno pretesno. Ko jo je Balonček mahal v svet s culico na ramah, je mišlil na materine poslovilne besede: Delaj, kot bi imel večno živeti, živi, kot bi ti bilo jutri umreti. Tako boš prisluženi denar sladko porabljal in ne boš hrepenel po bogastvu, ki je kraljestvo nadutega Mamona...

Balonček je dolgo hodil. Premeril je širne planjave in prečkal veliko število rečnih strug. Pošlo mu je brašno in zalogari kruha so izginiti do kraja. Na vso srečo zagleda ob morju gradič in takoj se napoti tja. Lastnik je bil bogat trgovec, ki je imel tudi svoje ladje. Balonček se mu ponudi v službo. Trgovec ga premeri z očmi in kratko odloči: Za pometača boš dober! Ko mine leto, dobiš dukat.

Balonček je bil marljiv in je službo vestno opravljal. Trgovec ga je bil vesel. Po končanem letu službe dobi obljubljeni dukat. Kaj naj bi ž njim? Stopi k ribniku v grajskem parku, v roki stiska trdo zasluženi dukat, dvigne pogled proti nebu in moli: O, Bog, vse leto sem delal in zaslužil dukat. Če je pošteno zaslužen, naj plava po vodi, če se ga križica drži, naj

utone na dno.

Balonček je zamahnil, dukat se je gladko potopil. Žalosten ga potegne iz vode in ga nese gospodarju nazaj: Nisem ga pošteno zaslužil, še eno leto bom delal zanj. Trgovec se nasmehne in pristane na Tončkovo željo. Ob koncu drugega leta mu gospodar ponudi dva dukata, Balonček pa le enega sprejme. Tudi s tem dukatom teče k ribniku in moli kot lani: O, Bog... Zamahne, dukat pa zopet na dno! Potegne ga ven in nese trgovcu: Še tretje leto poskusim, da si zaslužim dukat.

Trgovec je verjel, da je Balonček bedak, in je svojo misel povedal ženi.

Poteče tretje leto Balončkove službe. Fant odkloni trgovčevo ponudbo, naj vsaj zdaj vzame tri dukate. Samo enega sprejme in hiti k ribniku. To pot dukat mirno zaplava po vodi in se vrne k Balončku na breg. Balonček ves srečen hiti domov in o stvari pove gospodarju. Ta se posmiha Balončkovi preproščini, potem mu pove veliko novico: Odidem po svetu in vsa družina z menoj. Tudi ti pojdeš, da mi služiš na potovanju. Tonček pristane, še vesel je, da bo videl veliki svet.

„Kaj boš z dukatom?“ trgovec hudomušno sprašuje. Tonček ne ve. „Veš kaj, kupi si nekaj, da nam bo po poti v veselje, preden se pa vrnemo, lahko vržimo proč.“

Tonček si dolgo glavo razbija, kje bi dobil tako reč. Hodi po parku, po polju, po cestah in čaka, da mu pride dobra misel v možgane. Pa dobra misel ne pride.

Mimo pride gruča otrok, ki nosijo zavezano vrečo. Poizveduje, kaj krije vreča, pa v odgovor dobi, da nesejo mačko utopit. Balonček si misli, to lahko kupim. Ne bo škode, ko pride čas, da jo vržemo proč. Plača otrokom dukat, vrečo pa z mačko vred nese pokazat trgovcu. Mož se smeje in smeje, pa dovoli Balončku, da kupljeno dragocenost vzame s seboj. Saj je vedel na tistem, da je Balonček bedak in da kaj pametnega ne bo znal kupiti. Otroci so prinesli dukat staršem in ni bilo konca čudenja, kako da je bila mačka toliko vredna.

Trgovec z družino in Baločkom že dolgo potuje. Preplujejo morje in se ustavijo na pustem otoku. Miši je povsod mrgolelo, mačke ni bilo nikjer. Ves otok ni zmozel ene same. Domačini so učili svoje goste, kako se braniti pred mišjo nadlogo. Kadar se spravijo k jedi, sme samo polovica navzočih sestri k mizi, druga polovica odganja miši od skled. Kadar hočejo spat, leže le polovica v postelje, druga polovica odganja miši. Potem si zamenjajo opravilo. Gorje ljudem, če bi opustili te vrste obrambo, miši bi jim odžrle nosove in prste in še kaj po vrhu.

Trgovec posluša pouk in se spomni na mačko. Našel si je stanovanje, najel je celo hišo in se s svojimi ljudmi vanjo zaprl. Vse pošlje spat, todi Balončka. Ni dolgo čakal, ko so začele miši lezti iz vseh kotov in siliti na postelje. Tedaj trgovec izpusti mačko in godile so se čudne reči. Miši so prvič v življenju videle mačko. Sprva se je niso preveč ustrašile, pa kmalu so spoznale, da z njo ne bodo zobale češenj. V par dneh si nobena miš ni upala pokukati v hišo.

Tedaj je prišel še vesel dugo-

dek. Mačka je dobila lepo družinico. Domačini na otoku so kmalu zvedeli, kaj je mačka in kaj pomeni. Pokupili so vse mladiče in dali zanje velike vsote denarja, povrh pa še suhega zlata. Trgovec je spravil zase vse to bogastvo, Balončku pa vrnil dukat, ki ga je bil plačal za mačko.

Potem so se vrnili domov, trgovec milijonar, Balonček z dukatom v žepu. Doma si je trgovec kupil veličastno vilo v najlepšem delu mesta. Balončku se še sanjalo ni, odkod gospodarjev denar. Res je pa, da so dali Balončku lepo sobo v vili.

Nekoč je trgovec videl v izložbi dve lepi, čisto enaki mizici. Kupil je obe in dal eno za spomin Balončku, ki še zmerom ni slutil, kako ga je trgovec varal. Čudo prečudno, ponoči je Balončkova mizica blestela kot sonce in razsvetljevala sobo kot bi bil najlepši dan. Ko je trgovec zvedel, je dejal Balončku, da mu je po pomoti dal napačno mizico. Takoj sta jih zamenjala. Trgovec se je pohvalil ženi: Vidiš, zdaj imamo razsvetljavo zastoj, Balonček bedaček je lahko v temi. Ko se znoči, pa sveti v Balončkovi sobi tudi druga mizica, v trgovčevi je pa tema kot v kozjem rogu.

Nič se ne ve, kaj bi še vse bilo, če bi trgovec ne imel hčerke, ki je na tistem ljubila Balončka. Od matere je zvedela vse očetove prevare nad Balončkom. Stopila je predenj in mu očitala grdobje, zraven pa zahtevala, da vrne Balončku, kar je njegovega. Trgovec je res spregledal in se spokoril. Prepisal je vilo in hčerko na Balončka, da so praznovali veselo svatbo. Škoda, da je bilo to davno davno, zato nihče od nas ni bil povabljen na svatbo.

I. Maček.

DR. JURE KOCE, G.P.O. Box 670, PERTH, W.A.

CENIK

za pošiljanje paketov preko Trsta v Jugoslavijo, Avstrijo in Nemčijo

Le kdor zeli, da nimajo doma radi paketov nobenih stroškov, naj pošlje za placilo vseh taks dodatnih 14/- za katere bo obdarovanec doma dobil izplacanih 800 dinarjev. Uspelo nam je namrec stvar tako urediti, da bo denar prisel istocasno kot paket. Kdor hoče naj tudi pri Standard paketih doda se 14/-.

Za tehnicne predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stedilnike i.t.d. Vam-nasa firma tukaj sestavi v smislu jugoslovanske carinske uredbe pravilno napisano prosnjo, da jo lahko obdarovancu posljete domov in ste tako sigurni, da bo dobil darovani mu predmet carine prosto v roke.

Cene za 1 kg:		Cene za 1 kg:	
Kava MINAS Ia	17/6	Salama ogrska a la Gavrilovic	22/6
Kava SANTOS EXTRA Ia	18/6	Goveje meso, 3 konzerve, 1 1/2 kg.	13/6
Sladkor kristalni	2/8	Polenovka norveska (Stockfish)	11/-
Sladkor v kockah	2/6	Sardine v olju, 200 gr.	2/-
Olje olivno Ia	10/-	Sir parmezan	25/-
Moka bela 00, najboljša	1/9	Rozine (Ia grske sultane)	4/6
Testenine bele Extra	3/-	Cokolada trda	14/6
Riz „Splendor Brillato“	3/-	Cokolada mlečna švicarska	15/-
Riz CAROLINA „Ardizzone“	3/2	Kakao holandski	15/-
Riz CAROLINA „Helios“	3/6	Caj CEYLON Ia 100 gr.	3/-
Zdrob, pšenčni, extra Ia	3/-	Popper indijski v zrnju 100 gr.	3/4
Fizol	2/9	Cimet (kamela) zmlet 100 gr.	2/8
Svinjska mast Ia	6/6	Vanilija v strokih, 1 trok	1/2
Prekajena slanina, mesnata	11/6	Karamele, bonboni	10/-
Surovo maslo (butter) Ia	21/-	Milo za pranje (75% mascobe)	3/6
Sunka kuhana, v konzervi	22/-	Milo toaletno PALMOLIVE, 100 gr.	1/4
Smokve, suhe	4/-	Kokosja juha z rezanci	1/6
450 gr. kondenz. mleka	3/8	Vrecica limone v prahu	1/*
Nylon nogavice Ia	11/6	Nylon nogavice IIa	9/-

K zgoraj navedenim cenam se dodajo se prevozniki stroški:

po postji:		po železnici:	
do 4 1/2 kg netto	£0 15 0	do 30 kg netto	£2 8 0
do 9 kg netto	£1 2 0	do 40 kg netto	£2 10 0
do 18 kg netto	£1 13 0	do 50 kg netto	£2 15 0

SPECIJALNO FRANKO PREJEMNIK:

- 1) Vreca najboljša bele moke (00), 45 kg. v dvojni vreči £4 17 0
- 2) Mast v posodi po 17 kg. £5 10 0

Zdravila in tekstilno blago posiljamo iz Londona direktno v domovino. Tehnicne predmete kot: radio aparate, sivalne stroje, stedilnike, kolesa (bicikle) itd. posiljamo iz Nemcije ali Italije v Jugoslavijo. Zahtevajte cenik!

Za vsa narocila paketov iz N.S.W. in Victorije se obrnite direktno na:

ZASTOPNIKA FIRME ZA N.S.W.:

MR. R. OLIP, 44 Victoria Street, POTTS POINT, N.S.W.

ZASTOPNIKA FIRME ZA VIKTORIJO:

MR. M. PERŠIČ, 222 Beaconsfield Parade, MIDDLE PARK, Vic.

MR. Z. ROME, 404 Queens Parade, CLIFTON HILL, Vic.

"Elite"

Slovinci v Melbournu in okolici!

Ne pozabite, da lahko narocite obleko pri slovenskem krojacu. Izdeluje po zelji in najnovejsi modi obleke za moske in zenske. Ugodne cene, tudi na odplacilo. Nudi vam tudi lepe srajce iz švicarskega blaga, kravate in podobno.

JOZEF SERNEL

55 BRUNSWICK STREET, FITZROY, MELBOURNE, VICTORIA

High-class Ladies and Gent's Tailor. Exclusive European styles.

PEKARNA

E. Luksich & Sin

651A Princes Highway, BLAKEHURST, N.S.W.,

kjer dobite najboljši evropski kruh — vseh vrst in oblik.

DOMAČE KRANJSKE KLOBASE

v
ZITNIK

dobite dnevno v slovenski trgovini

2- Cleveland St. (Broadway), Sydney

Odprto vsak dan od 8 ure do 8 ure, tudi ob sobotah in nedeljah. Vsako nedeljo se servirajo vroče kranjske s kislim zeljem in pijačo po želji.

Slovenska krojaska delavnica zeli odjemalcem in vsem rojakom vesele bozicne praznike in srečno novo leto.

JOZEF SERNEL,

55 Brunswick Street, Fitzroy, Melbourne, Victoria.

Prva slov. tvrdka „TRIGLAV“

lastnik Vinko Levstik, zastopnik za Avstralija Stanko Sustersic, 58 Railway Hostel, Leichhardt (Sydney), zeli vesel Bozic in srečno novo leto 1956. Obenem obeta tudi nadalje točno postrežbo.

CVETJE V JESENI

15.

DR. IVAN TAVČAR

* Že je tičala za smreko in mi govorila, naj se postavim za drugo. Ko sem stal pri svojem deblu, je zaklicala veselo: „Žiberdaj!“ Stekla je v beg do bližnjega drevesa. Moja pravica pa je bila leteti počez. Ako sem ja prej ujel, kakor se je dotaknila omenjenega drevesa, je bil „žiberdaj“ zame dobljen. In res sem jo ujel. Nosila je podkovane čizme, zatorej ni bila prav urna. Obtičala mi je v rokah. Ker pa v hitrici nisem mogel paziti, sem se je dotaknil na nepoklicanem mestu in morda še prehudu. Vsa trda je potsala in ihte je zastokala: „To pa nič ni!“ Takoj sem jo izpuštil. A Meta je gledala s tako grozo name, da sem vedel, da je v tistem trenutku pričela slutiti, da je možki za slehernu žensko največja zverina. * „Pojdiva domov!“ je zaječala. Do doma ni izpregovorila besedice. Samo zdaj pa zdaj me je premerila s plahim očesom, prav kakor bi ne mogla verjeti, da se ji je kaj takega pripetilo. * Skoraj pri vasi sva srečala Luco. Imela je koš ob rami in srp v roki. * „No, Luca, kam pa kam?“ sem jo vprašal. * Bolezen se ji je še vedno poznala in bila je kakor suh list, ki je ležal vso zimo pod snegom. * Odgovorila je: „V Kalarjevo dolino grem in požela bom vranje noge“. Dosti jih tame rase. Kalar je dovolil, da jih lahko požanjam. Za prašiče so pa le dobre.“ * Obraz se ji je pričel žareti in nekako slovesno je pričela pripovedati: „Gotovo še ne veste, da bo naš Matijček stopil v službo h Kalarju. Komaj sedemnajst let ima, pa bo že za volarja. Tekoj se mi dobro zdi.“ * „Kako je pa s Šimnom?“ * „Šimen, ta je pa žival! Dela, pa veliko ne more. Gradiška še vedno je na njem.“ * Beseda „žival“ ali pa še celo „živalca“ je v našem pogorju najnežnejši izraz ljubezni ali sočutja. Ko sem ta izraz uvedel v slovensko povest, sem se moral s Stritarjem skoraj boriti, da mi ga ni črtal; pokojni Erjavc, ki je bil najmehkejša in tudi najplemenitejša slovenska duša, mi pa „živali“ v mojem „Tržačanu“ sploh nikdar odpustiti ni mogel. Niti Stritar niti Erjavc me ni mogel preduragati: „živalca“ je naš najnežnejši izraz ljubezni ali pa usmiljenja! * Luca se je odpravljala: „Vranja noga se

sama ne požanje.“ Zopet je z žarečim obrazom ponovila: „To pa vama povem, tekoj sem vesela, da pride fant h Kalarju.“

Drugi dan še nisem odšel. Pripetilo se je, kar se je pri Presečnikovih vsako leto večkrat dogajalo: Liza in Danijel sta se sprla. Pred hlevom, tako da vaškim otročjem ni ostalo prikrito, sta se nekaj rvala. Pri koncu pa je bil Danijel tako rekoč pred vso vasjo tepen. Pri nas je namreč navada, da sme ženska, če je slabe volje, tudi udariti, sramota pa je, če možki žensko tepe. Veliko pretepev sem že videl; ko je dekle vleklo svojega iz tolpe pretepačev, so padali tudi udarci, a na dekleta ni padel niti eden in najsi je bilo še tako sitno. * V Danijelu je vse kipelo, nazaj udariti pa ni smel. Zatorej je Presečniku „ušel“ ter izginil od dela, da niso vedeli kam. Moral sem jaz opravljati njegovo delo, ker gospodar vsega ni zmožel. * Potekel je prvi dan, a Danijela od nikoder; tudi drugi dan se je bližal koncu, a Danijela še vedno od nikoder. Bili smo pri večerji, ko je prilomastil v hišo. Sedel je takoj pri vratih na klopi pod sklednik ter izpregovoril: „Le eden naj mi katero reče!“ * Škripal je z zobmi in srdito stezal roke kvišku. Zadel je ob žličnik ob steni, da se je sprožil in padel po tleh. Žlice in kuhalnice so letele na vse strani. Liza je vstala od mize, pobrala žličnik in kar se je streslo iz njega. Pri tem ni spregovorila besedice, kar je hlapčeta še bolj stogotilo. * Škripal je: „Tako bo mene tolklo! Le počaka, saj boš enkrat moja žena. Ti! Ti!“ Liza je pobrala svoje reči ter jih odnesla v vežo. To, če tepe mož svojo ženo, sicer ni lepo, ampak sramotno ni, kakor je sramotno, če udariš tujo žensko. * Tisti večer je jedel z nami karlovški Anžon, znana prikazen v pogorju. Iz karlovškega mlina mu je bil oče izgovoril strm in malo rodoviten breg, bratje pa so mu pomagali, da je na tem bregu postavil leseno kočo, v kateri je bival. Kar je potreboval, je s trudom pridelal v teh svojih melinah, kjer je vsako leto prekopal nekaj ledine. Ostalo mu je še toliko senožeti, da je redil kravico v hlevu. Postranskega zaslužka si je pridobival s tem, da je hodil na Tolminsko po nože in nožičke, če je dobil kako naročilo. Bil je velik čudak, a ljudje so ga imeli radi. Tudi k Presečnikom je zahajal in umelo se je, da mora sestiti za mizo in jesti. Prihajal ni samo zaradi tolminskih nožičk, prihajal je tudi zaradi Lize. Star je bil nad petdeset let, a njegova večna želja je bila, da bi mu Bog odkazal ženo, ki bi malo jedla — glavno je moral snesti sam, ker je bil visok ko hrast in širok ko hiša — in veliko delala. Tudi otrok je hotel imeti, ker je zakon zato uveden, da se dobe otroci, kar

Dr. JURE KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

SVICARSKE URE

Izredna prilika, da s krasnim darilom razveselite Vase drage doma.

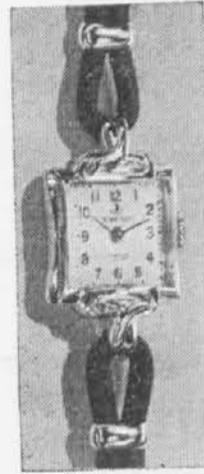
Stevilka 8, moska ura, premer 35 mm, 17 rubinov, peto nezlomljivo.
a. iz nikla £7 0 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £8 8 0
b. iz kroma £8 7 0
s placano jug. carino in kolekovino £9 15 0
Ista cena velja za mosko uru st. 9, ki je popolnoma enaka stevilki 8 sama nekoliko manjša: premer je 33 mm.

Stevilka 12, zenska ura, premer 25 mm, 17 rubinov, pero nezlomljivo:
a. iz nikla £6 0 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £7 8 0

Stevilka 15, 17 rubinov, pero nedomljivo:
a. iz nikla £6 0 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £7 8 0
b. iz kroma £8 6 0
s placano jug. carino in kolekovino £9 14 0

Stevilka 16, 17 rubinov, pero nezlomljivo, iz nikla ali kroma, cena ista kot za stevilko 15.

Stevilka 13, zenska ura, premer 22.5 mm, točno tako kot st. 12:

a. iz kroma £8 6 0
s placano jugoslovansko carino in kolekovino £9 14 0

Pripomba: Znesek za carino in kolekovino (£1.8.0) posljemo po banki, tako da ga prejemnik dobi v roke istocasno kot uro.

Vse gori navedene ure so odlicne in trajne kakovosti; zlatih ur ne nudimo, ker je carina doma prevelika.

POIZVEDBE:

Maks Prešeren, doma iz Kronberga pri Gorici, ali ga . Slivica— naj se javita družini Ivana Gerbca, Iz Washington St., St. Albans, V.

Bubnič Jože in Vinko, doma z Golca — Ivančičevi s Poljan sprasujejo po vaju.

Sosed sosedu: Kako se je pa zgodilo, da si si zlomil nogo?

Drugi sosed: Ali vidiš tistole jamo tamle?

Prvi sosed: Kaj je ne bi videl.

Drugi sosed: No, vidiš. Jaz je pa nisem videl.

+ + +

Oče sinčku: Kako da se ti ne ljubi jesti? Ali si imel prepozen zajterk?

Sinček: Ne, očka. Prezgodnje hruške . . .

+ + +

Dekle iz mesta se sprehaja z mladim kmetom po njegovi farmi. Zagledata prizor, kako krava liže teličku gobček.

Kmet: Oh, gospodična, takele ljubezni bi si tudi jaz želel . . .

Gospodična: Saj si jo vendar lahko privoščite. Saj je krava vaša, ali ne?

je vam, častite gospe, že tako komaj znano. ★ Karlovški Anžon je bil tisti večer gospodarju prinesel naročeno nožičko, po katero je bil „bruhnil“ na Tolminko, Liza pa ruto rumenih hrušk, po katere je bil „bruhnil“ na Cerkljansko. Že nekaj let sem je prinašal Presečnikovi dekli te hruške in upal je, da ji z njimi polagoma omehča srce, da postane njegova žena. Liza je leto za letom hruške pohrustavala, kozavega svojega Danijela ja vendar ni hotela pustiti. Vzlic temu je gojil Danijel grdo jezo na Anžona in tudi ta večer je prišel prejkone samo zateganelj domov, ker je slišal, da je oni v hiši. Ni se mu videlo previdno, puščati Lizo samo s snubačem, ki je imel njivo, koč, „hlev in kravšeta“. ★ Ko se je Liza zopet vrnila v hišo, je hlapče znova zakričal: „Le čakaj, ko boš moja, potlej boš videla, kdo bo tepel v hiši, stara reta til! ★ Oglasil se je Anžon počasi in važno: „Z žensko se lahko tudi drugače govori, jaz bi dejal.“ ★ To je Danijela močno razpalilo. „Kaj se boš ti zame menil! Jaz bi dejal“, — tu je oponašal karlovškega govoricu — „da človek lahko kaj iztakne“. ★ Ker je bilo še nekaj v skledi, je karlovški parkrat zajel, nato na počasi položil žlico na mizo ter brez jeze in z največjo mirnostjo odgovoril: „Če te Liza zato jemlje, da jo vsak dan otepaš s polenom, me malo briga. Če te res vzame, bom vsaj vedel, da ni tako pametna kakorsem mislil. Ako se hoče vsekakor na poleno močiti, je to njen prav. Tako je.“ ★ „Molči“, se je penil Danijel, „molči, ti prekleti pijanec, če ne —!“ ★ In zopet je mirno odgovoril Anžon: „Kaj, če ne? Poglej vendar,“ — tu je dvignil desnico, veliko ko čoln — „kaj bodo govorile množice, če prideš pod tako rokol Obdrži torej svoj, če ne zase! To je pametna beseda.“ ★ Anžon je med tem izvlekel grohot svojega telesa izza mize ter se postavil sredi hiše. ★ Hlapče se ni dalo potolažiti. „Jaz naj bi tebi molčal?! Prid' sem, pa kmalu zveš, koliko velja moj, če ne'. Vsakogar naj bi se že bal!“ ★ Anžon je pristopil: „No, no, naj pa bo, no?“ ★ Hipno je tičal Danijel v njem. ★ „Poglej ga,“ je govoril karlovški počasi, v me je bruhnil! Ti žival, ti!“ Z obširno svojo roko ga je brez težave dvignil in vzdignil proti stropu, nato pa ga spustil, da je Danijel z vso težo svojega pijanega telesa tlesnil po hišnem tlaku. Oni pa se je smejal. „Zdaj vem, koliko velja tvoj, če ne'." ★ Danijel je sicer trdo padel, a zgodilo se mu ni nič. Takoj je zopet stal na nogah in bliskoma je imel v rokah dobro nabrušeno tolminsko nožičko. ★ Ženske so od strahu xavpile, Boštjan pa je zakričal izza mize: „Z nožem nel!“ ★ Samo Anžon se ni razburil. Boštjanu je spregovoril: „Malo počakaj!“ Nato se je obrnil proti Danijelu: „Torej z nožičko, z nožičko me češ, s tisto, ki sem ti jo jaz s Tolminskega prinesel. Poglej no!“ ★ Dasi so bili Anžonovi udi kakor hlodi, ki so se dali le s težavo in neokretnostjo gibati, je vendar čudovito hitro z levico ujel Danijela za roko ter ga z desnico parkrat lopnil po nji, rekoč: „Boš izpustil nožičko, ti hudnikovec, til!“ ★ Ker Danijel ni takoj izpustil, ga je s svojo roko samo parkrat kresnil po prstih, da jih je takoj kri podplula in da je nožička zarožljala po deskah. Nato ga je obrnil im

mu z nogo pomagal, da je odletel na klop pod sklednik; tam je začel hišni hlapec škripati in — jokati, kakor je to navada starega pijanca. ★ Anžon je pobral nožičko ter jo položil pred Boštjana na mizo: „Ne dajaj takega otroku“ ★ Obrnil se je k Lizi: „Čakaj, Liza, kaj sem že hotel reči? Vidiš, nič se ti ne lažem, pšenica je bila letos dobra in čedno se je mlatila. Proti krompirju tudi ni kaj reči in fižol je bil poln, kakor bi norel. Vse to je res in fruge je bilo pri hiši, da bi lahko vojska živela od nje. Zdaj pa poslušaj! V nedeljo bom pri deseti maši v Poljanah. Nekaj prej bom bruhnil od doma, da se pogovoriva z gospodom Jernejtm. Če ti je všeč, pa pridi še ti. Morda bova že pri deseti maši prvič oklicana. Množice bodo malo govorile, pa bo še zmeraj bolje, nego da bi se s polenom klepala svatovščina. Če nočeš, pa pusti. A povem ti, da hrušk potem tudi ne bom več nosil. No, pa lahko noč!“ ★ S temi besedami je odšel. ★ Pod sklednikom je Danijel med jokom in škripanjem zaspal. Ker se Liza zanj ni zmenila, ga je morala mati spraviti v slamo. ★ Drugo jutro se je živelo pri hiši, kakor da se ne bi bilo nič zgodilo. Po stari navadi se je delalo in Danijel je opravljal svoje posle kakor da bi nikdar ne bil ušel. Jaz pa sem moral odriniti. Zaradi tega nam je mati Barba napravila boljše kosilo in tudi nekaj nacvrta je bila. Še celo belo kavo smo imeli na mizi, kar je bilo takrat nekaj izrednega. ★ Za slovo smo si segli v roke z očetom in materjo. Pri prihodu nič roke, pri odhodu pa roka — taka je bila tiste dni etiketa v pogorju in po nji si se moral ravnati, če nisi hotel dobiti očitanja, da se ne znaš spodobno vesti. ★ „Pa še kaj pridi“, so se glasile poslovilne besede. Meta me je spremljala, kar sem pričakoval. Nosila mi je veliko ruto, v katero so bili zaviti orehi, češplje, ocvrt bob in — če se ne motim — še celo par klobas. Vse to so mi dali ob slovesu in velika bi bila zamera, če bi hotel tak dar zavrniti. „Ruto ob priliki nazaj prinesi!“ je izpregovorila Presečnica, ko je izročila culo svoji hčeri. ★ Pred hlevom sta stala Danijel in Liza, a ne skupaj, ampak vsak na enem koncu poslopja. Milo sta gledala za nama, posebno Danijel je bil potrt in žalosten. „Oh-ta,“ je zastokal, „lepo je bilo, ko si bil tukaj. Kmalu kaj pridi!“ Liza je molčala in se grdo držala, ker je bila še vedno jezna na hlapčeta. ★ Hodil sem od Jelovega brda proti Malenskemu vrhu ter kakor vselej, kadar sem stopal po tej poti, jemal vase lepoto pokrajine. Meta je, noseč mojo ruto, korakala tik mene kakor kupček obupa. Kar pogledati si ni upala vame, ker bi jo drugače obilile solze. To se ji je videlo. ★ Prišedši na kraj, kjer je v globoki dolin itičala koč karlovškega Anžona, opazim le-tega pri delu v bregu. Z rovnico je kopal ledino, da so se mu nabirale debele kaplje po obširnem obrazu. ★ „Hej, zdaj pa greš“, je klical, „pa spet pridi. Novo njivo kopljem“. Bila sva že precej daleč od njega, ko je zavpil: „Meta, le povej Lizi, da kopljem novo njivo!“ ★ Pod Malenskim vrhom sva obstala na mestu, ki mu pravijo „Na poklonu“. To je tratina sredi gozda, odkoder se vidijo štiri cerkve. Za tabo je Mati božja na Gori, pred tabo sv. Martin v

Sem Kranjčičev Jurij...

Jurij na obisku pri MISLIH

JURIJ: Se klanjam, lomim se, rojak urednik, sem čul, da MISLI kmalu bodo tednik. Potem bom lahko večkrat katero rekel, čeprav se tu pa tam bom kaj opekkel.

UREDNIK: O, Jurij, bratec, strašno si budalo! Le kdaj se to ti je tako sanjalo? Saj kakor zineš, kakor katero rečeš, si dolgi jezik spod in zgor opečeš.

Kako naj MISLI dvignejo se v tednik, ko jim blagajna je kot prazen sklednik, zavaljo tistih, ki prejemaajo na kredo, ne plačajo pa v torek nič, ne v sredo?!

Še Bog, če bo pri mesecu ostalo, pa vsaj do OSMIH se strani pognalo. Seveda, marsikaj bi še dodali, če bi ljudje bolj verno plačevali...

JURIJ: Oh, to je žalost! Veš, jaz vedel nisem, da pride malo vam denarnih pisem. Začnite hitro z borbeno KAMPANJO, Bom krepko tudi jaz posegel vanjo.

UREDNIK: Obljuba ta je vredna več kot Jurja, naj jo prinese veter ali burja. Ko Jurij take je dobil pride, oh, zlati vek zdaj MISLIM našim pride!

Trije možkarji so stanovali v dvanajstem nadstropju. Dvigalo je bilo pokvarjeno in so morali peš navzgor. Da bi pozabili na trud pešhoje, so se domenili, da bo med potjo vsak povedal kratko zgodbo. Tretji je prišel na vrsto na stopnicah enajstega nadstropja. Povedal je naslednje: Pravkar sem se spomnil, da mi je padel sobni ključ iz žepa spodaj v veži, pa sem ga pozabil pobrati. Frđacano čedna storija!

Na avtobusu se je nagnil sosed k sosedu: Prosim, ali mi lahko poveste, kdaj bomo zapeljali na Mesarsko ulico?

Sosed: O, prav kmalu. Jaz bom izstopil samo eno postajo onkraj Mesarske, torej pazite, kdaj bo to. Vi pa seveda izstopite eno postajo prej.

Mati nadebudnemu sinu: Ali si sam ujel ribo?

Nadebudni sin: Ne, mama. Gliste so mi precej pomagale.

VARCUJTE
FUNTE

še nikoli preje niste mogli kupiti po cenejših cenah in ugodnejših pogojih kakor Vam nudi:

Karl Bezjak

124 Cumberland Road, AUBURN, N.S.W. — Tel. UJ 1341

Prodaja vsakovrstne in najmodernejše znamke: radio aparatov, gramofonov, električnih hladilnikov, pralnih strojev, čistilce za pod in preprog i.t.d.

Vzame v račun: stare hladilnike, štedilnike i.t.d. — po najvišjih cenah.

Poljanah, na eni strani Čabrače, na drugi Gabrška gora. Kakšni svetniki so tam, tega vam danes ne morem več povedati. V prejšnjih, bolj pobožnih časih so ljudje na tem mestu obstajali in se proti vsaki cerkvi poklanjali. Ta navada je morala biti med ljudstvom zelo ukoreninjena, ker je v našem pogorju takih „poklonov“ vse polno. ★ Tam sva sedla, prejkone v nameu, da bi zavlekla trenutek ločitve. Bilo mi je tako pri srcu kakor nekaj, ko sem se ob koncu počitnic poslavljaj od doma in matere, ki me je veselej spremljala nekaj pota. Ko je z vsakim korakom izginil kos domače zemlje, sedaj sleme rojstne hiše, sedaj stolpič na holmu, sedaj temen gozd na Samsonu, sedaj kaj drugega, se mi je odtrgal kos od srca. Takrat sem gledal v neštete gube nabrani obraz one, ki je sedaj že dolgo časa pod zemljo in katera na svetu ni imela drugega kot skrbi in delo, ta dan pa v obraz deklici, ki je pričela uživati grenke sadove, katere rodi vsaka ljubezen na zemlji. ★ Opažil sem, ko je snela ruto z glave in jo položila na travo, da je nosila v laseh rumeni glavnik, ki se navadno nosi le ob nedeljah in praznikih. Včasih je prav globoko zasopla in obrnila obraz proti meni, kakor bi mi hotela nekaj povedati. Pa ni imela poguma, da bi izpregovorila. Končno je posegla v ruto in izvlekla iz nje majhen bledorumen „bob“, ki je v pogorju tako gostega testa, da bi bil boljši za strelivo ko za živilo. ★ „Gotovo si že lačen“, je izpregovorila proseče, „na, jej!“ Nekaj sem se obotavljal. Zato je znova zaprosila: „Pa le jej!“ Moral sem jesti in ona ni odvrnila pogleda od mene, dokler nisem s silo pospravil zadnje mrvice. ★ Ko je bil bob pospravljen, zopet ni vedela, kaj naj govori. Tedaj je prihitela tolpa drobnihih dolgorepk ter sedla na bližnje bukovno drevo. Živalce so se z malim telesom obešale po vejicah in kljuvale z listov, kar se je dobiti moglo. Nato pa so, kakor so bile prišle, s šumom odletele. ★ Meti se je bilo med tem časom čelo nabralo v goste gube in pričela je govoriti, prav kakor bi se čul modri oče Boštjan: „Pa ti mora le čudno biti, če si sam v Ljubljani. Nimaš človeka, ki bi ti kuhal, ki bi ti pral. Ako zbolíš, si slabši od živine v našem hlevu, za katero se vsaj Liza briga. Ali ne misliš, da ti tega ni treba?“ ★ „Kako si naj pomagam? Kje naj vzamem kuharico? Stare ne maram, mlade ne dobim“. Zaiskrilo se ji je v očesu in zapazil sem, da postaja jezna. ★ „Ne govori tako nespametno! Poglej gospoda v Javorjah; vzel je sorodnico k sebi in streže mu, da je zadovoljen.“ ★ „Kje naj dobim sorodnico? Če je mlada, ne bo hotela priti“. V bližini

je nekaj belo cvelo. — Nadaljeval sem: „Kaj potem? Tako sem ko tole: sedaj pred zimo cvete in kaj bo iz tega? Cvet odpade in prav nič ne bo iz tega. Če je mlada, ali naj jo vzamem?“ ★ Rdeče se ji je zalil obrazek, ko je zastokala: „Kdo govori o tem?“ Roko je pritisnila na prsi, da bi ukrotila razburjeno srce. ★ Odgovoril sem: „Če to ni, potem je pa še manj. Ti ne poznaš mesta in njegovih hudobnih jezikov. Ne boš štiri tedne pri meni, pa si na ulico ne boš upala, tako te bo sram.“ ★ Vsa kri ji je zapustila lice. Pogled pa, ki ga je obrnila proti meni, je bil podoben pogledu srne, če v zelenem gozdu streljaš nanjo in jo hudo obstreliš. „Jezus, kdo pa govori o meni?“ V veliki zadregi je vstala in viknila: „Tam pa rastejo Kristusove srajčke“. Oddaljila se je po tratini, trgala je nek ocvetje, o katerem ne vem, ali vedno tako pozno cvete, dokler se ni skrila v bukovju, kjer so prejkone tudi cvele Kristusove srajčke. ★ Smilila se mi je, da sem ji moral izpodkopati načrt, do katerega je bila prišla v nočeh, ko ni mogla spati: samo gospodinja in koharica je hotela pri meni postati in drugega nič. In kako modro mi je vse to odkrila! Tako, da po njenem mnenju ne bi mogel priti na to, da misli samo sebe. Sedaj pa se je sramovala in se pred menoj skrila v gozd. ★ Ko se je vrnila, je imela v roki velik šop Kristusovih srajčk, oči so ji bile odločno objokane. ★ „Meta“, sem izpregovoril, „sedaj je čas, da grem“. ★ „Malo še počakaj, se nič ne mudi!“ ★ „Drugače zamudim, je že pozno“. ★ „Nič še ni pozno!“ ★ „Kako naj pridem v Ljubljano, če še odlašam?“ ★ „Pa v Loki manj časa ostani!“ ★ „Podaj mi roko v slovo! Midva bova pač mislila drug na drugega.“ ★ Podala mi je roko: „Jaz že“. ★ Takrat me je premagala izkušnja in pozabil sem popolnoma na svoje sklepe: „Po mestih, glej, Meta, je navada, da se prijatelja, ki se imata rada, poljubita, kadar gresta drug od drugega. Recimo na lice, če ni drugače, na usta. Tako delajo prijatelji. Midva pa sva prijatelja.“ ★ „Sva že“, je zastokala, „če ni greh“. ★ Kaj če biti greh? ★ Že sem jo imel v svojih rokah, poljuboval sem jo na obraz, kjer sem jo mogel, na usta in povesod. Ni se branila. Ko sem se odtrgal od nje, pa je obstala na mestu kakor Lotova žena. ★ Spodaj pri Lovskem brdu, kjer zavije pot v dolino, sem se ozrl zadnjič po nji. ★ Meta je še vedno stala kakor kip „Na poklonu“ in s prsi, h katerim je pritisnila roko, se ji je svetila bela zvezda Kristusovih srajčk.

(Se bo nadaljevalo.)